

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

31/2014. (X. 9.) AB határozat	a Szegedi Ítéltábla Pk.I.20.821/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről	1374
3248/2014. (X. 14.) AB határozat	alkotmányjogi panasz elutasításáról	1378
3249/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1384
3250/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1386
3251/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1388
3252/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1390
3253/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1391
3254/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1394
3255/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1396
3256/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1399
3257/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1402
3258/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1404
3259/2014. (X. 14.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1407
1003/2014. (X. 9.) AB Tü. határozat	az Alkotmánybíróság öttagú tanácsainak összetételéről	1410
2001/2014. (X. 14.) AB Tü. határozat	az Alkotmánybíróság állandó bizottságainak összetételéről és a bizottság elnökeinek személyéről	1411

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉTETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 31/2014. (X. 9.) AB HATÁROZATA

a Szegedi Ítélőtábla Pk.I.20.821/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Szegedi Ítélőtábla Pk.I.20.821/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Paczér Balázs indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 233. §-a alapján 2014. szeptember 29-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Szegedi Ítélőtábla Pk.I.20.821/2014/2. számú, 2014. szeptember 26-án kelt végzése ellen.
- [2] Kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörében eljárva állapítsa meg az ítéletbeli döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény egyes rendelkezéseit.
- [3] 2. Az ügy előzményéhez tartozik, hogy az alkotmányjogi panaszos mint Foktő község egyik – függetlenként nyilvántartásba vett – polgármesterjelöltje a választási kampány során a választókhoz eljuttatott szórólapján kifejtette, hogy az önkormányzati hivatalban (Kalocsa Közös Önkormányzati Hivatal Foktői Iroda) a dolgozók „minden nap összeszorult gyomorral veszik fel a munkát”. A panaszos állítja, és a csatolt szórólappal bizonyítja, hogy olyan szövegbe beágyazottan szerepel az idézett állítás, amely a község jelenlegi polgármestere vezetői stílusát értékeli azzal összefüggésben, hogy ő ezen kíván változtatni.
- [4] A szórólap idézett szövegrésze ellen a kritizált személy (a jelenlegi polgármester) kifogással élt, amelynek Foktő Község Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) helyt adott. A 46/2014. számú határozatában a HVB megállapította, hogy a panaszos megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt, a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás alapelvét, és a jövőre nézve eltiltotta a további jogsabálysértéstől.
- [5] A panaszos fellebbezése nyomán eljáró Bács-Kiskun Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) a HVB határozatát helybenhagyta. A TVB 52/2014. (IX. 20.) számú határozata leszögezte, hogy a szórólap „olyan ténymegállapítást, kijelentést tartalmaz, amely túllép a szabad véleménynyilvánítás határán, és a valóságtartalma nem állapítható meg”.
- [6] A bírósági felülvizsgálat nyomán hozott végzés a TVB határozatát helybenhagyta. A Szegedi Ítélőtábla Pk.I.20.821/2014/2. számú végzése szerint a szórólap érintett szövegrésze sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontját (a választás tisztaságának megóvása) c) pontját (esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között) és e) pontját (jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás).

- [7] 3. Az alkotmányjogi panasz szerint a bírói döntés az Alaptörvény alábbi cikkeit, illetve rendelkezéseit sérti:
- az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés szerinti alapjogi korlátozhatóság szabályát;
 - az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogot;
 - az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.
- [8] Az indítványozó utal arra, hogy az ügyben érintettsége megállapítható, mert a támadott bírói döntés ránézve állapít meg elmarasztalást (hagyja helyben a választási szervek elmarasztaló döntéseit).
- [9] Az alkotmányjogi panasz részletes indokolást tartalmaz a felhívott alaptörvényi szabályok sérelmét illetően, amelynek a lényege a következőképpen foglalható össze.
- [10] 3.1. Az ügyben korábban eljáró szervek nem végezték el az alapjog korlátozhatóságára vonatkozó alaptörvényi tesztet, nem indokolták meg, hogy a véleménynyilvánítási szabadság ilyen mértékű korlátozása miért indokolt, ezáltal az alapvető jog lényeges tartalmát sem tartották tiszteletben.
- [11] 3.2. A véleménynyilvánításhoz való jogával összefüggésben hangsúlyozza, hogy a HVB tudomására hozta: a kifogás tárgyává tett mondatot, mint a foktői közbeszédben kialakult véleményt idézte. Alkotmánybírósági határozatok támasztják alá, hogy a közszereplőknek többet kell elviselniük tevékenységük kritizálása során, mint az átlagembereknek. Az általa kritikával illetett személy mind polgármesteri, mind jelölti minőségében kétségkívül közszereplőnek minősül. A panaszos szerint az ilyen véleménynyilvánítás – tekintet nélkül érték- és igazságtartalmára – alkotmányos védelemben részesül.
- [12] 3.3. A tisztességes eljáráshoz való joga pedig akkor érvényesült volna, ha a bíróság állást foglalt volna az ügy eldöntéséhez nélkülözhetetlen kérdésben, vagyis abban, hogy az inkriminált mondat tényállítás volt-e avagy véleménynyilvánítás. A bíróság döntése szerint ezen distinkció nélkül is mindenképpen sértette a panaszos megnyilvánulása a Ve. hivatkozott alapelveit.

II.

- [13] 1. Az alkotmányjogi panasz az Abtv-ben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelel.
- [14] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörben vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [15] Az Abtv. 27. §-ában meghatározott egyedi ügyben való érintettség megállapítható: az indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott ügy kötelezettje. A panasz az Abtv. 27. § *b)* pontjában foglaltaknak is eleget tesz: az indítványozó a rendes jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [16] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt feltételeknek maradéktalanul megfelel.
- [17] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz a törvényes határidőn belül, azaz a támadott végzés kézhezvételétől számított 3 napon belül érkezett [Ve. 233. § (1) bekezdés].
- [18] 2. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [19] A jelen alkotmányjogi panasszal összefüggésben az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a támadott végzésnek a véleménynyilvánítás szabadságát szűkítően értelmező tartalma felveti a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét.

- [20] 3. Az Ügyrend 31. § (6) bekezdése lehetővé teszi, hogy „az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásáról szóló döntés helyett a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozat-tervezetet” terjesszen a testület elé.

III.

- [21] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.
- [22] 1. Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy az „állam elsőrendű kötelezettsége” az ember jogainak védelme.
- [23] A 3367/2012. (XII. 15.) AB végzés Indokolásának [13] bekezdése úgy értelmezte az Alaptörvényt, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c*) és *d*) pontja szerinti alkotmányjogi panasz jogintézményének elsődleges célja az egyéni, szubjektív jogvédelem: a ténylegesen jogsérelmet okozó alaptörvény-ellenes jogszabály, illetve alaptörvény-ellenes bírói döntés által okozott jogsérelem orvosolása. A 3149/2013. (VII. 24.) AB határozat Indokolása [19] bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz egyéni jogvédelmi eszköz. A 25/2013. (X. 4.) AB határozat Indokolásának [49] bekezdése értelmében az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz alapján folytatott eljárásokban elsősorban jogvédelmi szerepe van, mert az Abtv. 26–27. § rendelkezései értelmében az a feladata, hogy az Alaptörvényben biztosított alkotmányos alapjogoknak ténylegesen érvényt szerezzen.
- [24] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja.
- [25] 2. Az Alkotmánybíróság 1/2013. (I. 7.) AB határozata Indokolásának [93]–[94] bekezdése értelmében az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek és a jelölő szervezetek által folytatott kampánytevékenységre. Ennek egyik eszköze szórólapok eljuttatása a választójoggal rendelkező személyek részére.
- [26] 2.1. Az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) átfogóan és részletezően értékelte a közszereplők személyiségi jogainak korlátozhatóságát a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása érdekében. A választási kampány a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása. E nélkül a választópolgárok nem, vagy csak komoly nehézségek árán tudnák eldönteni, hogy mire szavazzanak. A választási kampány során tehát nemcsak egyszerűen a közügyeket vitatják meg az emberek, hanem tájékoznak annak érdekében, hogy a szavazás napján megfontolt döntést tudjanak hozni. A jelen ügyben ez azért releváns, mert az alkotmányossági vizsgálat tárgyát képező bírói döntés választási kampány során tett konkrét megnyilvánulást érint.
- [27] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban kifejtette, hogy a közügyek szabad megvitatásához fontos társadalmi érdek fűződik. Az Abh. ezen fontos társadalmi érdek érvényesülésének alaptörvényi összefüggéseit megragadva, hangsúlyozta: „[...] az Alaptörvény megerősítette az alkotmánybírósági gyakorlatban kialakult azt az értelmezést, mely szerint a szólás- és sajtószabadság kettős igazolással bír, azaz az egyéni önkifejezés, illetve a politikai közösség demokratikus működése szempontjából egyaránt kulcsfontosságú. Az Alaptörvényben megerősített kettős igazolás pedig azt jelenti, hogy a véleményszabadságnak az alapjogok körében elfoglalt kitüntetett helyére vonatkozó értelmezés is változatlanul érvényes” (Indokolás [23]).
- [28] 2.2. Választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait. Az Abh. idevonatkozó megállapításai az alábbiak: „A közéleti szereplőkre vonatkozó beszéd mindazonáltal a politikai véleménynyilvánítás központi alkotóeleme. A közügyek megvitatásának lényegi részét jelentik a közügyek alakítóinak tevékenységét, nézeteit, hitelességét érintő megnyilvánulások. A társadalmi, politikai viták jelentős részben éppen abból állnak, hogy a közélet szereplői, illetve a közvitában – jellemzően a sajtón keresztül – résztvevők egymás elképzeléseit, politikai teljesítményét és azzal összefüggésben egymás személyiségét is bírálják. [...] Annak ellenére tehát, hogy a közéleti véleménynyilvánítás fókuszában maguk a közügyek – nem pedig a közszereplők – állnak, a közügyek

alakítóinak személyiségét érintő megnyilvánulások túlnyomó része szükségszerűen és elkerülhetetlenül a politikai véleménynyilvánítás védelmi körébe tartozik. A közügyek vitatásának kiemelkedő alkotmányos jelentősége ezért azzal jár, hogy a közéleti szereplők személyiségének védelmében a szólás- és sajtószabadság szűkebb körű korlátozása felel csak meg az Alaptörvényből levezethető követelményeknek.” (Indokolás [48])

- [29] A jelen ügyben ennek megfelelően arra kellett figyelemmel lenni, hogy a panaszos a vele versengő személyt érintően milyen jellegű megnyilvánulással élt. Miután egy polgármester úgy közszereplő, hogy a helyi közhatalom gyakorlásában vesz részt (vezeti a képviselő-testületet, irányítja a hivatalt, illetve közös hivatal esetén rész vesz abban), a kritizáló nem lépi túl a közügyek megvitatásának kereteit, ha éppen vezetői tevékenységét minősíti. A személyiségi jogait is érintő kritika különös indokoltságát pedig az jelenti, hogy a polgármester-jelölti minőségében megnyilvánuló panaszos éppen az ilyen stílusú vezetői tevékenységtől akart elhatárolódni. A bírói döntés azt sem vette figyelembe, hogy a panaszos véleményként fejtette ki mondandóját. Az értékítélet illetve a tényállítás közötti különbségtételnek úgyszintén lehet alkotmányossági relevanciája az Abh.-ban kifejtettek szerint: „A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A szólás- és sajtószabadság határainak megvonásánál mindazonáltal indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások védettsége között [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 219, 230.]. Míg vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt.” (Indokolás [49])
- [30] Az is fontos szempont, hogy azok a közszereplők, akik nyíltan vállalhatnak közéleti-politikai szerepet (szemben például egy bíró idevonatkozó lehetőségeivel), meg is tudják magukat védeni az alaptalan megnyilvánulásokkal szemben a nyilvánosság előtt. Erre minden lehetőség adott például egy választási kampány során a polgármester-jelölteknek. A bírói döntés ezeket az alkotmányossági szempontból meghatározó összefüggéseket helyesen értelmezte ugyan, de a konkrét ügyben tévesen alkalmazta őket. A véleménynyilvánítás szabadsága tehát fokozottan érvényesül olyan értékítéletekkel kapcsolatban, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak.
- [31] 2.3. Az Alkotmánybíróság a fentiekben túlmenően utal a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltakra is, amelyben a büntetőjogi felelősségre vonással szemben a véleménynyilvánítási szabadság védelmének adott elsőbbséget. Abban az ügyben is polgármesterrel szemben gyakorolt éles kritikát a büntetőeljárás alá vont személy, és az eljáró bíróságok úgyszintén téves következtetéseket vontak le az alapvető joggal összefüggésben.
- [32] Az Alkotmánybíróság a jelen ügy megítélése során figyelembe vette továbbá a 18/2013. (VII. 3.) AB határozatában kifejtetteket, vagyis azt, hogy Foktő Község Önkormányzata Képviselő-testületének működését abban az eljárásában alaptörvény-ellenesnek ítélte.
- [33] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a jelen választási ügyben kifejtett megállapításait a konkrét ügy összes értékelt körülményeire tekintettel tette, s minden további más ügyben esetről-esetre fogja vizsgálni a véleménynyilvánítási szabadsághoz való jog esetleges sérelmét.
- [34] 3. A fentiekben kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Szegedi Ítéltábla Pk.I.20.821/2014/2. számú végzése sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítás szabadságához való jogot, azért a végzést megsemmisítette.
- [35] 4. Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkóvics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1672/2014.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2014. évi 138. számában

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3248/2014. (X. 14.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény 35/A. §-a és 66/A §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Az indítványozó külföldi székhelyű gazdasági társaság az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (továbbiakban: Pft.) 35/A. §-a és 66/A. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése érdekében.
- [2] A támadott rendelkezések megalkotására a Pft.-nek az egyes törvényeknek a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvénnyel összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról szóló 2013. évi CXLIII. törvénnyel történt módosításával került sor, azok 2014. január 1-jén léptek hatályba. Az Országgyűlés a készpénz-helyettesítő fizetési eszközökkel kezdeményezett belföldi fizetési tranzakciók során az elfogadó bankok által a kibocsátó bankoknak fizetendő díjak tekintetében maximális díjtételeket határozott meg a betéti-, vagy bankkártyák (0,2%) és a hitelkártyák (0,3%) tekintetében. A jogalkotó a törvényhelyhez fűzött indokolásban az intézkedést a készpénzfizetés és ezen keresztül a feketegazdaság visszaszorításával, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök (különösen kártyás fizetés) szélesebb elterjedésének ösztönzésével, a kártyaelfogadó helyek számának növelésével indokolta. Kifejtette továbbá, hogy mivel az EGT tagállamok közötti határokon átnyúló tranzakciók után fizetendő bankközi jutalék jóval alacsonyabb a belföldi fizetések esetén alkalmazott jutalékszintnél; ez utóbbiak csökkentésével indokolt azokat egymáshoz közelíteni. Az indokolás szerint továbbá „Az elektronikus fizetések, jelen esetben a fizeteskártya-használat ösztönzésével, valamint a készpénzhasználat ezzel párhuzamos visszaszorításával

növelhető a hazai pénzforgalom hatékonysága, így társadalmi szinten jelentős erőforrások takaríthatók meg, továbbá csökkenthető a rejtett gazdaság mérete is.”

- [3] Az indítványozó álláspontja szerint a bevezetett díjmaximum megállapítása az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésének (az abból levezetett szerződési szabadság), illetve (2) bekezdésének (gazdasági verseny szabadsága), valamint B) cikk (1) bekezdésének (jogbiztonság), sérelmét okozza.
- [4] A szerződési szabadság sérelme tekintetében az indítványozó kifejti, hogy a bankkártyás fizetési rendszer (továbbiakban: Fizetési Rendszer) olyan komplex, polgári jogi szerződéseken alapuló szerződéses kapcsolatrendszer, amelynek létrejöttékor a megállapodások alapvető részét képezik a bankközi jutalékok. Álláspontja szerint ezekbe a polgári jogi (szerződéses) jogviszonyokba a jogalkotó csak szigorú feltételek mellett avatkozhat be. Ezzel kapcsolatban ismerteti a *clausula rebus sic stantibus* elvének megfelelő, az Alkotmánybírósági gyakorlat által is elismert – legutóbb a 8/2014. (III. 20.) AB határozatban megerősített – azon feltételeket, amelyek együttes fennállása szükséges ahhoz, hogy az állam a szerződéses jogviszonyokba a jogalkotás eszközével beavatkozzon. Hivatkozott arra, hogy mivel a szerződéses kapcsolatokba való jogalkotói beavatkozás feltételeit az Alkotmánybíróság gyakorlata rögzíti, ezért szerinte ezen feltételeknek a támadott rendelkezéseknek, illetve az állami beavatkozásnak magának is meg kellett volna felelniük. Az indítványozó szerint ezek a feltételek (körülmények valamely fél jogos érdekét sértő alapvető megváltozása; azok előre nem látható és széles körű, társadalmi méretű jellege; a beavatkozás alkotmányosan indokolt, és kivételes volta; a másik fél lényeges, jogos érdekeinek szem előtt tartása) a jelen esetben nem álltak fenn, ezért a rendelkezés sérti az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdését.
- [5] Az indítványozó szerint a jogalkotó a támadott rendelkezések megalkotásával megsértette az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésében foglalt, a tisztességes gazdasági verseny feltételeinek biztosítására vonatkozó kötelezettségét is. Álláspontja szerint, bár a támadott jogszabály nem tartozik az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (továbbiakban: Ártv.) hatálya alá, az ármegállapításra vonatkozó – korábban az Ártv. rendelkezéseivel összefüggésben kialakított – alkotmányos követelményeknek a jelen ügygel összefüggésben is érvényesülniük kellene. Ezzel összefüggésben részletezi az Alkotmánybíróság fenti, az ármegállapítással szemben támasztott alkotmányos követelményrendszerrel kapcsolatos gyakorlatát. Kifejti, hogy álláspontja szerint a támadott rendelkezések ennek azért nem felelnek meg, mivel szerinte azoknak nincsen alkotmányos indoka; a jogalkotó nem volt tekintettel a szolgáltatók gazdaságos működésének biztosításával kapcsolatos alkotmányos elvárásra; az állami beavatkozás nem kivételes jellegű és időben korlátozott; nem tartalmaz a rendelkezések időszakonkénti felülvizsgálatával kapcsolatos szabályokat; továbbá a támadott rendelkezések nem illeszkednek a magyar jogrendszer árszabályozási keretfeltételeibe; valamint nem készült előzetes hatásvizsgálat, vagy iparági elemzés, egyeztetés sem. Mindezek miatt a támadott rendelkezések szerinte sértik az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését is.
- [6] Az indítványozó a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmának sérelmét is állítja, tekintettel arra, hogy bár a támadott rendelkezéseket csak a 2014. január 1-től kezdeményezett belföldi fizetési műveletek tekintetében kell alkalmazni, azok valójában a jogszabály keletkezését megelőző időre (a Fizetési Rendszerhez való csatlakozás érdekében történt szerződéskötésekre nézve) állapítanak meg utólag új jogkövetkezményeket. Hivatkozik továbbá a szerzett jogok védelmének elvére, illetve a normavilágosság követelményére is, amelyeknek a támadott rendelkezések szerinte szintén nem tesznek eleget. Végül az indítványozó a kellő felkészülési idő hiányát is állítja, ezzel összefüggésben arra hivatkozik, hogy ugyanilyen tartalmú Uniós szabályozás előkészítése során az Európai Bizottság olyan tervezetet nyújtott be az Európai Parlamentnek, amely a belföldi tranzakciókra vonatkozó átalakításra kétéves felkészülési időt biztosít, szemben a támadott rendelkezések tekintetében a jogalkotó által biztosított három hónappal. A fentiek miatt az indítványozó szerint sérül az Alaptörvény jogbiztonság követelményét megfogalmazó B) cikk (1) bekezdése is.

II.

- [7] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„M) cikk (1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

(2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”

[8] 2. A Pft. érintett rendelkezései:

„35/A. § (1) Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz – ide nem értve a csekket és az elektronikus pénzt – használatával kezdeményezett belföldi fizetési művelet után a kedvezményezett fizetési művelet lebonyolításában részt vevő pénzforgalmi szolgáltatója által a fizető fél fizetési művelet lebonyolításában részt vevő pénzforgalmi szolgáltatója részére – közvetlenül vagy közvetve – megfizetett díjaknak és jutalékoknak a mértéke nem haladhatja meg

a) a fizetési számla terhére kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz – ide nem értve a csekket és az elektronikus pénzt – használatával kezdeményezett fizetési művelet esetében a díj- és jutalékfizetés alapját képező fizetési művelet értékének 0,2 százalékát,

b) a fizető fél rendelkezésére álló hitelkeret terhére kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz – ide nem értve a csekket és az elektronikus pénzt – használatával kezdeményezett fizetési művelet esetében a díj- és jutalékfizetés alapját képező fizetési művelet értékének 0,3 százalékát.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában belföldi fizetési művelet az olyan fizetési művelet, amelynél mind a fizető fél fizetési művelet lebonyolításában részt vevő pénzforgalmi szolgáltatójának, mind pedig a kedvezményezettnek a székhelye vagy fióktelepe Magyarországon van.”

„66/A. § Az egyes törvényeknek a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvénnyel összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról szóló 2013. évi CXLIII. törvénnyel megállapított 35/A. §-ban foglalt követelményeknek a 2014. január 1-jén és ezt követően kezdeményezett belföldi fizetési műveletek tekintetében kell megfelelni.”

III.

- [9] 1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek megfelel. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdésében írt, a hatálybalépéstől számított 180 napos határidőn belül terjesztette elő.
- [10] Az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt feltételeknek is, mert megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, a támadott jogszabályi rendelkezéseket, tartalmaz azok alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a támadott rendelkezések megsemmisítésére.
- [11] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26. § (2) bekezdése szerinti érintettséget, a jogorvoslati lehetőségeket, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [12] 2.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott egyedi ügyben való érintettség megállapítható: az indítványozó bankkártyás fizetési rendszereket üzemeltető, a bankközi jutalékszinteket 2014. január 1-je óta kötelezően alkalmazó szolgáltató, akivel szemben a támadott rendelkezések közvetlenül hatályosultak, ezért az indítványozó megfelel az érintettség tekintetében az Abtv. 26. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt követelménynek. A támadott rendelkezésekkel szemben az indítványozónak jogorvoslat nem áll rendelkezésre, ezért a panasz az Abtv. 26. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltaknak is eleget tesz.
- [13] 2.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy egy adott pénzügyi szolgáltatás nyújtása során megállapítható legmagasabb díj állam által történő meghatározása alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, így érdemben bírálta el az alkotmányjogi panaszt.

IV.

- [14] Az indítvány az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [15] 1. Az indítványozó az Alaptörvény vállalkozás szabadságát biztosító M) cikk (1) bekezdésének sérelmére a szerződési szabadság sérelmével látta megvalósítottak. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság is ebben a keretben vizsgálta az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésére alapított alkotmányossági kifogást.
- [16] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépését követően – azzal összefüggésben is – több ízben megerősítette azt az Alkotmány 9. § (1) bekezdésével kapcsolatosan kialakított gyakorlatát, amely szerint a szerződési szabadság alkotmányos védelem alatt álló jognak, de nem alapvető jognak tekintendő (Lásd: 7/2006. (II. 28.) AB határozat, ABH 2006, 181, 198–199., megerősítette: 8/2014. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [94]). Míg korábban ezt a piacgazdaságból vezette le, addig az Alaptörvény kapcsán ezt az elvet az M) cikk (1) bekezdéséből találta levezethetőnek (3192/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [19], [21], megerősítette pl. 8/2014. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [85]).
- [17] Az Alkotmánybíróság az indítvány kapcsán megállapította, hogy a támadott rendelkezések a gazdasági jogalkotás alkotmányos keretein belül maradván, egy adott – pénzforgalmi szolgáltatással kapcsolatos – piac működésének feltételrendszerét kívánták a jövőre nézve módosítani. A gazdasági jogalkotás, az egyes gazdasági tevékenységek feltételrendszerének kialakítása, átalakítása terén az államnak viszonylag széleskörű döntési szabadsága van. A jogalkotó ezt a döntési szabadságát az Alaptörvény keretei között, az alkotmányosság elvének, az alaptörvényben biztosított jogok védelmének szem előtt tartásával gyakorolhatja. Az ügy alapjául szolgáló törvénymódosításhoz fűzött jogalkotói indoklásból kitűnően a változtatások alkotmányosan igazolható célok; a készpénzfelhasználás visszaszorításának, a készpénz-helyettesítő fizetési módok (a kártyás fizetés) terjedésének további elősegítésére, a pénzmozgások jobb nyomon követhetőségének és ezen keresztül a feketegazdaság visszaszorításának elérésére irányulnak. Az állam közgazdasági feltételrendszerekbe történő beavatkozása – mint a jelen esetben is –, annak alkotmányosan helytálló indokai mellett is eredményezheti azt, hogy a gazdaság egyes szereplői között már korábban érvényesen megkötött, hatályos szerződések egyes feltételei nem maradnak érintetlenek. Ez azonban önmagában még nem vezet feltétlenül alaptörvény-ellenes helyzethez. Az államnak nincsen olyan kötelezettsége, hogy valamely, a nemzetgazdaság egésze szempontjából jelentős jogszabály megváltoztatása esetére valamennyi, a korábban hatályos szabályok alapján – adott esetben hosszú távra, esetleg több évre, évtizedre, vagy határozatlan időre – megkötött szerződés feltételrendszerének, vagy lényeges pontjainak megváltoztathatatlanosságát garantálja. Az ilyen elvárás a jogalkotó tevékenység diszfunkcionalitásához, ellehetetlenüléséhez, az elérni kívánt nemzetgazdasági célok elérésének megakadályozásához vezethetne. Az Alkotmánybíróság gyakorlata nem állapít meg a gazdasági környezet, az egyes tevékenységek folytatásával kapcsolatos közgazdasági feltételrendszer megváltoztathatóságával kapcsolatban abszolút tilalmakat a jogalkotó számára.
- [18] A támadott rendelkezések célja az adott pénzforgalmi tevékenység folytatásához szükséges jogi és közgazdasági feltételrendszer módosítása, amelynek mindenkor szabályozása a jogalkotó feladatának és hatáskörének részét képezi, és mint ilyen nem áll közvetlen összefüggésben a szerződési szabadság elvének érvényesülésével. Mivel azonban az államnak egyes gazdasági feltételek bevezetésével, átalakításával kapcsolatos jogalkotó tevékenysége nyilvánvalóan csak alkotmányos korlátok között történhet, az nem válhat öncélúvá, vagy nem irányulhat valamely gazdasági szereplő ellehetetlenítésére sem. A kifogásolt szabályozás az Alkotmánybíróság szerint nem irányul ilyen (alkotmányellenes) célra, illetve nem jár ilyen eredménnyel, amit az is alátámaszt, hogy – az indítványozó által is elismerten – a támadott rendelkezésekkel bevezetett alacsonyabb jutalékszint a Fizetési Rendszerek piacán jelenlévő egyik nagy szolgáltató által korábban önként vállalt szinteknél nem alacsonyabb.
- [19] Az indítványozónak a *pacta sunt servanda*, illetve ezzel összefüggésben a *clausula rebus sic stantibus* elveire történő hivatkozásával kapcsolatban az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a támadott jogi rendelkezések nem az érvelésben említett szerződésekbe avatkoznak be direkt módon, hanem olyan korlátozásokat tartalmaznak, amelyek a jövőre nézve áttételesen kihat(hat)nak a szerződések tartalmára is. A támadott beavatkozás indoka nem egy adott szerződéstípus valamennyi szerződésében, a szerződések egyik oldalán jelen lévő szerződő felek helyzetének befolyásolására irányuló jogalkotói akarat, hanem bizonyos jól meghatározható államcélok elérése. A jogszabály módosításával a szerződésrendszerek egyik központi elemének, a bankközi jutalékok mértékének a megváltoztatására (pontosabban azok lehetséges legnagyobb mértékének rögzítésére),

mint működési feltétel bevezetésére került sor. A támadott szabályozás kiindulópontja, indoka tehát az indítványozó által hivatkozott, a szerződési szabadságba való állami beavatkozással kapcsolatos alkotmányos követelményrendszert érintő 8/2014. (III. 20.) AB határozat alapját képező problémakörből (devizahitelek helyzetének tömeges ellehetetlenülése) jelentős eltéréseket mutat. A jelen ügyben a támadott rendelkezések és a szerződési szabadság, mint Alaptörvény által is védendő jog között csak távoli, áttételes, alkotmányjogi relevanciával nem bíró kapcsolat állapítható meg.

- [20] Mindezekről függetlenül az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a már megkötött szerződések absztrakt értelemben vett érinthetlensége, azaz a *pacta sunt servanda* elvének érvényesülése még a tágabb értelemben vett szerződési szabadság aspektusában sem korlátozhatatlan alapelv. A szerződési szabadság a fentebb írtaknak megfelelően olyan alkotmányos védelem alatt álló jog, melynek korlátozási lehetősége is szélesebb körű, mint az alapvető jogok esetében. Ennek határa a jogállamiság követelményének alapvető érvényesülésénél húzódik, melyet az Alkotmánybíróság megítélése szerint a támadott szabályozás egyébként sem lép át.
- [21] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésével kapcsolatos panaszleletet elutasította.
- [22] 2. Az indítványozó az Alaptörvénynek a tisztességes gazdasági verseny feltételei biztosításának kötelezettségét tartalmazó M) cikk (2) bekezdése sérelmét is állította.
- [23] Az indítványozó idevonatkozó érvelését az Alkotmánybíróság két olyan – az Alaptörvény hatálybalépését megelőzően hozott – korábbi határozatában [29/1996. (VII. 3.) AB határozat, 19/2004. (V. 26.) AB határozat] foglaltakra alapozza, amelyek az Ártv. szabályaival, az azok alkotmányos értelmezésével kapcsolatos követelményeket tartalmazták. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a jelen ügy kapcsán megállapította, hogy a Pft. – mint azt az indítványozó maga is leszögezi – az Ártv. 1. § (2) bekezdés g) pontja alapján nem tartozik az Ártv. hatálya alá. Az indítványozó ennek ellenére érvelése során mindvégig úgy tekint a támadott rendelkezésekre, mintha azok az árszabályozás, ármegállapítás körébe, tehát az Ártv. hatálya alá tartoznának, ezért szerinte a fenti alkotmánybírósági határozatokban rögzített követelményeknek is érvényesülniük kellene. Szerinte „[a] fentiek tükrében a bankközi jutalék olyan szerződésben kikötött díj, amely az Ártörvény alkalmazásában *elvilleg* árnak lenne tekinthető, és amelynek legmagasabb mértékét a jogalkotó a Támadott Rendelkezésekkel meghatározta, vagyis a bankközi jutalékot gyakorlatilag az árszabályozás körébe vonta.”
- Mivel a Pft., amelynek a támadott rendelkezések is a részét képezik, a fentiek szerint, az Ártv. 1. § (2) bekezdésének taxatív felsorolása alapján nem tartozik az Ártv. hatálya alá, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által felhívott korábbi határozataiban az Ártv. egyes rendelkezéseivel összefüggésben megállapított követelmények a jelen ügyben nem alkalmazhatók. Erre tekintettel az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésének sérelmével kapcsolatos panaszleletet elutasította.
- [24] 3. Az indítványozó az Alaptörvény M) cikkének sérelmével összefüggésben a B) cikk (1) bekezdésében foglaltak, a jogállamiság sérelmét is állította.
- [25] Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata a jogállamiság sérelmét alkotmányjogi panasz eljárásban kizárólag a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalma és a kellő felkészülési idő biztosítására irányuló kötelezettség sérelme esetén tartotta megállapíthatónak [Lásd legutóbb: 3024/2014. (VII. 25.) AB végzés, Indokolás [12]]. Az Alkotmánybíróság az említett gyakorlatot jelen ügyben is irányadónak tekintette, és a jogállamiság indítványozó által állított sérelmével összefüggésben csak e két indokolási elem tekintetében folytatta le az érdemi vizsgálatot.
- [26] A visszamenőleges hatályú jogalkotás sérelmét állító panaszlelet tekintetében az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [27] A támadott rendelkezéseket a Pft.-be bevezető szabályokat tartalmazó, az egyes törvényeknek a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvénnyel összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról szóló 2013. évi CXLI. törvény 2013. szeptember 27-én került kihirdetésre. A támadott rendelkezések 2014. január 1-jén léptek hatályba, a Pft. 35/A. §-ában foglalt rendelkezéseknek a 66/A. § alapján az ettől a naptól kezdve kezdeményezett belföldi fizetési műveletek esetén kell teljesülniük. A 35/A. § rendelkezései tehát a jövőre nézve állapítanak meg kötelezettséget a Fizetési Rendszerekben résztvevő gazdasági szereplők számára. Erre tekintettel, annak ellenére, hogy a támadott rendelkezések jellegéből adódóan, azok egyes gazdasági szereplők tekintetében valóban eredményezhették olyan szerződéses jogviszonyok kötelező módosítását, amelyek 2014. január 1-jét megelőzően jöttek létre, az ezen időpontot megelőzően kezdeményezett fizetési műveletek tekintetében a támadott

rendeletek mégsem jelenthettek többlet-kötelezettséget a bankok, vagy a Fizetési Rendszerek üzemeltetői számára. A jogszabály-módosítás a hatálybalépését megelőző időszakra nézve nem állapított meg kötelezettséget, illetve azt nem tett terhesebbé, jogot el nem vont, nem korlátozott, magatartást nem nyilvánított jogellenessé. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az adott gazdasági tevékenység folytatásának feltételrendszerében bevezetett módosítások nem ütköztek a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmába.

- [28] Az indítványozó a kellő felkészülési idő hiányát is állította alkotmányjogi panaszában. Ezt azzal kívánta alátámasztani, hogy kifejtette: az Európai Bizottság olyan, a támadott rendelkezésekkel megegyező tartalmú rendelet-tervezetet nyújtott be az Európai Parlamentnek, amely a belföldi tranzakciókra vonatkozó átalakításra két éves felkészülési időt biztosít (*Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on interchange fees for card-based payment transactions*. Elérhető: <http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2013/0265%28COD%29&l=en>). Érvéle szerint az a tény, hogy az Európai Bizottság rendeletének tervezete a támadott rendelkezések bevezetésére, alkalmazására történő felkészülésre rendelkező álló nagyjából három hónapos felkészülési idővel szemben két éves időtartamot tart szükségesnek a bankszektor számára a felkészülésre, már önmagában megalapozza a támadott rendelkezések megsemmisítését.
- [29] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint önmagában az a tény, hogy azonos tartalmú szabályozás bevezetésére két egymástól különböző jogalkotó – szabad mérlegelése alapján – eltérő mértékű felkészülési időt kíván meghatározni, az Alaptörvény rendelkezései, és az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján nem alapozza meg az alaptörvény-ellenesség megállapítását. A kellő felkészülési idő követelményének sérelmével kapcsolatos mérlegelése során az Alkotmánybíróságnak esetről esetre, a konkrét szabályozás bonyolultságával, valamint a bevezetéssel kapcsolatos valamennyi körülmény figyelembevételével kell állást foglalnia. Jelen ügy kapcsán az Alkotmánybíróság nem hagyhatta figyelmen kívül sem azt aényt, hogy az uniós szintű szabályozás bevezetése jellegéből adódóan valamennyi tagország bankrendszerét érinti, ezért a bevezetésre rendelkezésre álló – akár jelentősen – hosszabb időtartam önmagában is indokolt lehet, sem azt aényt, hogy jelen esetben az összevetésre az indítványozó egy tervezet kapcsán hivatkozott, amelynek elfogadására adott esetben egyáltalán nem, vagy esetlegesen eltérő tartalommal kerül sor. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság emlékeztet arra is, hogy hatásköre kizárólag magyar jogszabályok Magyarország Alaptörvénye alapján folytatott felülvizsgálatára terjed ki, így az Alaptörvénynek és a magyar alkotmánybírósági gyakorlatnak megfelelő szabályozás megsemmisítését alkotmányjogi panasz eljárásban még hatályos európai jogszabályok sem alapozzák meg. Az Alkotmánybíróság a kellő felkészülési idő követelményének vizsgálata során nem hagyhatta figyelmen kívül az indítványban is rögzített azon körülményt sem, hogy az indítványozó – tájékoztatása szerint – a 2014. január 1-től érvényes díjszabásában jogkövető magatartást tanúsítva maga is érvényesíti a bevezetett díjmaximumokat, ezért a kellő felkészülési idő hiánya vele szemben sem volt megállapítható.
- [30] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével kapcsolatos indítványelemet is elutasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/884/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3249/2014. (X. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.IV.37.005/2013/5. számú ítélete, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 6.K.27.119/2011/22. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.37.005/2013/5. számú ítélete, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 6.K.27.119/2011/22. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírói döntések az Alaptörvény alábbi rendelkezéseit sértik:
- a II. cikkben rögzített emberi méltósághoz való jogot;
 - az V. cikkben írt, az érintett személye, illetve tulajdona ellen intézett vagy ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához való jogot;
 - a VI. cikk (1) bekezdése által meghatározott, a magán- és családi élet, az otthon, a kapcsolattartás és a jó hírnév tiszteletben tartásához való jogot;
 - a XIII. cikk (1) bekezdése által védett tulajdonhoz való jogot;
 - a XXII. cikk (1) és (2) bekezdésébe foglalt lakhatáshoz való jogot;
 - a XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot;
 - a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése által biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz való jogot.
- [2] Az alaptörvényi rendelkezések sérelmén túlmenően hivatkozik még az indítvány az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának (12. cikk), az Emberi Jogok Európai Egyezményének (8. cikk), valamint a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (17. cikk) sérelmére is.
- [3] 2. A hiánypótlásra történő felszólítás után előterjesztett, kiegészített indítvány és a mellékelt bírósági határozatok alapján az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg.
- [4] Az indítványozó 2008-tól kezdődően több ízben panaszolta a helyi önkormányzat előtt a szomszédságában elhelyezkedő tehenészeti telep működését. A tehenészeti telep az ügynevezett hatásterületen belül helyezkedik el, mivel a telekhatárától mindössze 80 méterre található. Ez a körülmény, valamint a csorda legeltetése a telep és az ingatlana közötti erdőterületen – érvelése szerint – jelentősen zavaró, egészségkárosító hatást fejt ki. Az indítványozó panaszát – a támadott bírósági döntések tárgyát képező határozat hozatalát megelőzően – több, utóbb visszavont illetve saját hatáskörben hatályon kívül helyezett határozat rendre elutasította. Ezen eljárás során az önkormányzat az állattartás szabályairól szóló rendeletét is módosította. Az indítványozó a panaszát végül is elutasító közigazgatási határozat [Újlengyel Községi Önkormányzat 113/13/2011. (VI. 29.) számú határozata] bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte.
- [5] A Budapest Környéki Törvényszék indítvány által támadott ítélete megállapította, hogy a képviselő-testület az indítványozó panaszának elutasítása során a hatályos vonatkozó helyi állattartási rendelet szabályai alapján megalapozott döntést hozott, ezért az indítványozó keresetét elutasította. Ítéletében a bíróság utalt arra, hogy az indítványozó által a keresetében említett más szervek vagy hatóságok eljárásának vizsgálata nem tartozik a határozatot hozó képviselő-testület hatáskörébe, a képviselő-testület eljárása nem befolyásolja más, az állattartással kapcsolatban eljáró vagy hatáskörrel rendelkező hatóság eljárását. A Törvényszék ítéletének indoklásába foglalt tájékoztatása szerint az indítványozónak az állattartási szakmai szabályok, a legeltetés és egyéb szakhatósági kérdések betartása vonatkozásában jogában áll az érintett hatóságokhoz, adott esetben a hatósági főállatorvoshoz, vagy az építéshatósághoz fordulni. Az esetleges polgári jogi igények, kárigények polgári eljárásban, a büntető eljárást megalapozó cselekmények pedig büntető eljárásban bírálhatók el, amely körben a

felperesnek (az indítványozónak) külön, a közigazgatási határozat törvényességének felülvizsgálatára irányuló pertől független intézkedési jogosultsága van.

- [6] A Kúriához benyújtott felülvizsgálati kérelmében az indítványozó a Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését és a Törvényszék új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára kötelezését kérte. Kérelmét azal indokolta, hogy a képviselő-testület határozata – az ítéletben foglaltakkal ellentétben – jogsértő volt, mivel panaszát nem az annak benyújtásakor, hanem az eljárás idején módosított, és a panasz elbírálásakor hatályos önkormányzati rendelet szabályai alapján bírálta el. Ezzel – állítása szerint – a képviselő-testület megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) szabályait, és mivel a Törvényszék ítéletében nem indokolta, hogy miért a döntés meghozatalakor hatályos önkormányzati rendeletet alkalmazta, az ítélet törvénysértő és megalapozatlan is. A felülvizsgálati kérelem hivatkozott még a jogbiztonság sérelmére és az adott esetben megvalósult visszamenőleges hatályú jogalkalmazásra is. A Kúria támadott ítélete az elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta.
- [7] 3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek megfelel. A Kúria támadott ítéletét az indítványozó 2014. március 3-án vette át, az alkotmányjog panaszt pedig 2014. április 3-án, határidőben nyújtotta be az első fokon eljáró bírósághoz.
- [8] 4. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörben vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] Az Abtv. 27. §-ában meghatározott egyedi ügyben való érintettség megállapítható: az indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott ügyek felperese. A panasz az Abtv. 27. § b) pontjában foglaltaknak is eleget tesz: az indítványozó a rendes jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [10] 5. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt feltételeknek csak részben felel meg. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az (1b) bekezdés e) pontja szerint pedig a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [11] Az adott ügyben a támadott bírói ítéletek közigazgatási határozat törvényességét vizsgálják, míg az indítványban megjelölt, sérelmezettnek állított alaptörvényi rendelkezések ahhoz a tényálláshoz kapcsolódnak, amely tényállás alapján az eljáró képviselő-testület a bíróságok által vizsgált közigazgatási határozatot meghozta. A támadott ítéletek tehát nem a határozat alapjául szolgáló tényállást vizsgálták, hanem pusztán a határozat törvényességét. Ebből következően az indítványozó által előterjesztett tényálláshoz kapcsolódó, állított alapjogi sérelmek nem állnak, és szükségképpen nem is állhatnak kapcsolatban a támadott bírói döntések tartalmával, vagyis az indítvány, az alkotmányjogi panasz tartalma és tárgya között összefüggés nem állapítható meg. A közvetlen összefüggés hiánya így nem teszi lehetővé az indítványban megjelölt alaptörvényi sérelmek és az alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek érdemi vizsgálatát. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány által hivatkozott alaptörvényi rendelkezések és a támadott ítéletek közötti összefüggés hiánya az indítvány befogadásának tartalmi akadályát jelenti [3130/2013. (VI. 24.) AB végzés, Indokolás [17], 3151/2014. (V. 9.) AB végzés, Indokolás [19]].
- [12] 6. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, amikor is mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit.
- [13] Az előző pontban foglaltakra tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a megállapításra jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek, és az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt követelmények hiánya miatt az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkóvics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/954/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3250/2014. (X. 14.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kaposvári Törvényszék 2.Pf.21.138/2013/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kaposvári Törvényszék 2.Pf.21.138/2013/7. számon hozott ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 1. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az indítványozó (a másodfokú bírósági eljárás egyik alperese) lízingszerződést kötött az egy ingatlanlízinggel foglalkozó Zrt.-vel, amely alapján a Zrt. adásvételi szerződést kötött egy Kft.-vel (a továbbiakban: Kft.) az ingatlanok az indítványozó részére történő lízingbeadása céljából. Az ingatlan egy üdülőparkban (apartman-házban) elhelyezkedő társasházi lakás, amely nem közvetlenül a Balaton partján, hanem attól mintegy 100 méterre fekszik. Az indítványozó a szerződés megkötése előtt az érintett ingatlan akkori tulajdonosának képviselőjétől azt a szóbeli tájékoztatást kapta, hogy a parton elterülő strandot az ingatlanon keresztülhaladva, az ingatlan használatával el tudják majd érni. Mivel egy zárt villapark került kialakításra, ezt akkor a tárgyaló felek természetesnek tartották, mint ahogy azt is, hogy a strand karbantartásáért az ingatlantulajdonosoknak díjat kell fizetniük.
- [3] Később az ingatlantulajdonosok – így az indítványozó is – szolgáltatási szerződés-tervezetet kaptak, amelyet méltánytalannak tartottak, mert olyan szolgáltatásokért is fizetniük kellett volna, amelyeket nem kívántak igénybe venni. A tulajdonos Kft. többször közölte az indítványozóval és a többi érintettel, hogy csak az használhatja a strandot, aki a Kft.-vel szolgáltatási szerződést köt, majd az apartman-házak mögötti területet, azaz a strandot kerítéssel körbekerítette.
- [4] Az indítványozó több társával együtt birtokvédelemért fordult a helyi jegyzőhöz arra hivatkozással, hogy a kerítés létesítéséig rendszeresen és korlátozásmentesen használhatták átjárásra és strandolásra a bekerített ingatlant. A jegyző határozatában kötelezte a szolgáltató Kft.-t az eredeti birtokállapot visszaállítására, a szabad átjárás és a strand használatának biztosítására.
- [5] A Kft. ezt követően a jegyzői határozat megváltoztatását és az alperesek birtokvédelmi igényének elutasítását kérte a Siófoki Járásbíróságtól, hivatkozva arra, hogy az indítványozó és társai által megkötött szerződések nem tartalmazzák az érintett területre vonatkozó ingyenes használati jogot, továbbá jogosult a saját tulajdonában álló területet kerítéssel lezárni. Az első fokon eljáró bíróság 5.P.20.604/2012/62. számú ítéletében a Kft. keresetét elutasította és megállapította, hogy a zárt villaparkban lakástulajdonnal rendelkezők birtokláshoz való joga erősebb, mint a Kft. ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonjoga, így az indítványozó és társai jogosultak korlátozásmentesen lejutni a partra és azt strandolás céljára használni.

- [6] A Kft. fellebbezése folytán a másodfokon eljáró Kaposvári Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az indítványozó és társai birtokvédelmi igényét elutasította. Rámutatott, hogy a perben nem volt vitatott, hogy az érintett ingatlan a Kft. tulajdonát képezi, így birtoklási jogcíme az általa kerítéssel körülhatárolt strandterületet illetően tulajdonosi részjogosítványából fakad. Ezen nem változtat az a tény sem, hogy az érintett ingatlan „zöldterület” besorolást kapott a település rendezési tervében. A zöldterületté minősítés feltétele a köztulajdonba vétel. A perbeli ingatlanok viszont még nincsenek köztulajdonban – azokat az önkormányzat nem vásárolta meg, illetőleg nem sajátította ki – ezért azok közcélú használatára, mint birtoklási jogcímre az indítványozó és társai nem hivatkozhatnak. Ezzel szemben az indítványozó és társai nem tudták igazolni, hogy az érintett földterület birtoklására jogcímük lenne, így nincs érvényes jogcímük a perbeli strandterület ingyenes használatára sem. Az ítélet rámutat arra is, hogy a nem vitatott peradatok alapján a szóban forgó ingatlanoktól nem messze két szabad strand is található, ahol az érintettek Balatonban való fürdőzési lehetősége biztosított.
- [7] 2. Az indítványozó a 2014. január 10-én kelt alkotmányjogi panaszában és annak 2014. március 26-án kelt kiegészítésében kifejtett álláspontja szerint a Kaposvári Törvényszék másodfokú eljárása és ítélete az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, az M) cikk (2) bekezdésébe, az R) cikk (2) bekezdésébe, a Q) cikk második fordulatóba, XXIV. cikk (1) bekezdésébe és a XXVII. cikk (1) bekezdésébe ütközik.
- [8] Az indítványozó állításának alátámasztásaként előadja, hogy a másodfokon eljáró bíróság nem vette figyelembe a közte és a felperes között létrejött adásvételi szerződés létezését és annak tartalmát sem, nem mérlegelte, hogy az alpereseknek a felperessel szemben különböző kötelezettségei és jogosultságai állnak fenn. Elfogadhatónak találta továbbá a bíróság a felperes azon tevékenységét, mely szerint az ingatlanok adásvételét követően erőfölnyével visszaélve a szolgáltatása díját szerződésszegő módon mintegy tízszeresére növelte. Kérelmének indokaként állítja még, hogy a bíróság részrehajló módon hozta meg ítéletét, az ítélet rendelkező része és indokolása kizárólag a felperes érveit és bizonyítékait részletezi, az indítványozó bizonyítékait fel sem sorolja és nem is értékeli. Véleménye szerint a bíróság eljárása tisztességtelen volt, mivel az alperesek érveit és bizonyítékait nem vette figyelembe, őket az eljárás során ezek tekintetében nem hallgatta meg. Nem tett eleget a bíróság az indokolási kötelezettségének sem, mivel az ítélet nem tér ki valamennyi kereseti kérelemre. Mindezekkel a bíróság – az indítványozó álláspontja szerint – megvalósította a „tiszteségtelen eljárás tényállását”. Összegezve: az indítványozó szerint egyrészt a másodfokon eljáró bíróság „saját maga – mint állami szerv – sem tartotta meg a jogszabályokat”, másrészt a felperes folyamatos jogszabálysértéseit ítéletével helybenhagyta. Az indítványozó véleménye szerint a másodfokú ítélet – részletesebben ki nem fejtett okok miatt – sérti a szabad mozgáshoz való jogát is
- [9] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának a törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [10] Az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság követelményeinek, mivel az Abtv. 29. § alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Jelen esetben ilyen, az ügy érdemét befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az indítvány nem vet fel. Az indítvány lényegében a bíróság jogértelmezését vitatja, nem tartalmaz alapjogi okfejtést, a kifogásolt ítélet és az azt megelőző bírósági eljárás felülbírálatára, a bizonyítékok újbóli mérlegelésére irányul.
- [11] A tényállás feltárása, a bizonyítékok mérlegelése és ennek alapján a következtetések levonása a rendes bíróságok feladata, amely önmagában alkotmányosságú kérdést nem vet fel.
- [12] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van hatásköre, ebbe azonban a bizonyítékok bírói mérlegelésének és a bírósági eljárás teljes egészének felülbírálata nem tartozik bele {3351/2012. (XII.5.) AB végzés, Indokolás [7]}.
- [13] Fentieken túlmenően az Alkotmánybíróság rámutat arra is, hogy az alkotmányjogi panasz [az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pontja szerint] az Alaptörvényben biztosított jog sérelme esetén vehető igénybe. Az indítványozó által megjelölt alaptörvénybeli rendelkezések közül a B) cikk (1) bekezdése, az M) cikk (2) bekezdése, az R) cikk (2) bekezdése a Q) cikk második fordulója nem jogot, hanem tartalmuk szerint alkotmányos alapelveket, illetve követelményeket tartalmaznak.
- [14] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt törvényi követelményeknek, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, továbbá az 56. §

(1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/151/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3251/2014. (X. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.632.186/2012/3. számú ítélete és a Kúria Pfv.21.555/2012/8. számú ítélete megsemmisítésére vonatkozó alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése d) pontja alapján a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.632.186/2012/3. számon hozott ítélete, illetve a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.1.21.555/2012/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 1. Az elsőfokú bíróság 22.P.51.688/2002/89. számú ítéletében megállapított tényállás szerint az indítványozó és tulajdonostársa (a továbbiakban: alperes) a közös tulajdonukban lévő házrészt természetben megosztva használják. A lakások feletti padlásteret ugyancsak megosztva használják oly módon, hogy mindenki a saját lakása feletti padlástér részt használja kizárólagosan. A padlástér bejárata a háznak az alperes által használt oldaláról nyílik, és eredetileg az alperes lakrésze mellett felállított létráról volt megközelíthető. Alperes utóbb a kizárólagos használatában lévő lakrészéhez toldalékot épített, majd erre ereszt és ereszcsonát szerelt. Emiatt a létra többé nem volt odatámasztható a toldaléképülethez és így a toldaléképület tetejére való feljutás lehetősége, azaz a padlástér ily módon történő megközelítése megszűnt.
- [3] Az elsőfokú bíróság kötelezte alperest a birtokháborítás megszüntetésére, az eredeti állapot helyreállítására és eltiltotta a jövőbeni birtokháborítástól. Az ítélet indokolása szerint alperes a kialakult használati rendet változtatta meg önkényesen, amikor a padlástér feljárót megközelíthetlenné tette, megakadályozva ezzel, hogy az indítványozó a padlástérrel kapcsolatos használati jogát gyakorolhassa. A perben alperes vállalta, hogy az indítványozó lakrésze felett az épület oroztatán, saját költségén padlástér alakít ki és leválasztja a padlásteret is.
- [4] A másodfokú bíróság 44.Pf.632.186/2012/3. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és az eredeti állapot helyreállítására, valamint a jövőre nézve történő eltiltásra vonatkozó indítványozói igényeket elutasította. A bíróság az ügyben kirendelt igazságügyi szakértő véleményét elfogadva megállapította, hogy az indítványozó által használt padlást a leggazdaságosabban és legegyszerűbb módon az indítványozó lakrésze

feletti oromfalon keresztül lehet megközelíteni egy kialakítandó padlásajtón keresztül acéllétra segítségével. A régi feljárón való feljutás ugyanakkor nem biztonságos még az ereszcatorna lebontása esetén sem, figyelemmel a tető kialakítására, szigetelésére és az ott elhelyezett napkollektorokra. Ugyanakkor a toldaléképület bontása és átalakítása nem rendelhető el, mivel az épület használatba vételétől számított 10 év már eltelt.

- [5] A felülvizsgálati bíróságként eljáró Kúria Pfv.I.21.555/2012/8. számú ítéletében a másodfokú döntést hatályába fenntartotta. Az ítélet indokolásában rámutatott, hogy a közös tulajdonban álló ingatlan használati megosztásának későbbi megváltoztatására akkor van lehetőség, ha a szabályozásnál figyelembe vett körülmények utóbb olyan lényegesen megváltoztak, hogy az eredetileg helyesnek mutakozó elrendezés az okszerű gazdálkodás követelményeit vagy a tulajdonostárs jogos érdekeit, a dologhoz fűződő törvényes érdekeit sérti. Az a tényleges állapot, hogy az eredetileg szabálytalanul megépített felépítményt már nem lehet lebontani, tekinthető olyan lényeges körülményváltozásnak, ami alapot ad a korábban kialakított használati rend megváltoztatására. Az alapos és aggálytalan szakértői véleményt osztva megállapította, hogy a padlástérbe való feljutásnak a leg-gazdaságosabb, legegyszerűbb és legcélszerűbb módja az indítványozó házrészbe bejárata feletti oromfalon keresztül történhet, amely megfelel az okszerű gazdálkodás követelményének.
- [6] 2. Az indítványozó 2013. december 30-án kelt alkotmányjogi panaszában és annak 2014. március 19-én va-lamint 2014. június 20-án kelt kiegészítéseiben kifejtett álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék eljárása és ítélete, továbbá a Kúria ítélete sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését. Fenti jogszabályhelyek megjelölésén túl a beadvány részletesen vitatja az igazság-ügyi szakértő megállapításait, sérelmezi az eljárás időtartamát, állítja a Fővárosi Törvényszék részrehajló eljárás-át és döntését valamint azt, hogy a Kúria a szakvéleményt alaposnak és aggálytalanak tartja. Ugyanakkor az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseihez alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem fűz.
- [7] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának a törvény-ben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [8] Az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság követelményeinek, mivel az Abtv. 29. § alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Jelen esetben ilyen, az ügy érdemét befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az indítvány nem vet fel.
- [9] Az indítvány a bíróságok jogértelmezését vitatja, ugyanakkor nem tartalmaz alapjogi okfejtést, a kifogásolt íté-letek és az azokat megelőző eljárások felülbírlatára, a bizonyítékok újbóli értékelésére irányul. Az indítványo-zónak az eljárás elhúzódtására vonatkozó észrevételével kapcsolatosan az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a másodfokú eljárás során a per akkori alperese elhunyt és ezzel az eljárás félbeszakadt, ami nyilvánvaló módon akadályozta a bíróság munkáját.
- [10] A tényállás feltárása, a bizonyítékok értékelése és ennek alapján a következtetések levonása a rendes bíróságok feladata, amely önmagában alkotmányossági kérdéseket nem vet fel.
- [11] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van lehetősége és hatásköre, ebbe azonban a bizonyítékok bírói mérlegelésének és a bírósági eljárás teljes egészének a felülbírlata nem tartozik bele {3351/2012. (XII. 5.) AB végzés, Indokolás [7]}.
- [12] Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt törvényi követel-ményeknek, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, továbbá a 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévay Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/102/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3252/2014. (X. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 45/A.Pkf.637.609/2013/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó (a továbbiakban: indítványozó, adós) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt. A panasz alapjául szolgáló bírósági végrehajtási eljárás során az adós végrehajtási kifogását, illetve végrehajtás korlátozására irányuló kérelmét az elsőfokú bíróság végzésével elutasította, egyúttal megállapította, hogy az adós teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 15 000 Ft illetéket, mint meg nem térülő költséget az állam viseli. Az adós fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az indítványozó által támadott végzésével a költségviselésre vonatkozó rendelkezést megváltoztatta, és az adóst kötelezte a végrehajtási kifogás, illetve a fellebbezés illetékének megfizetésére, egyebekben helyben hagyta az elsőfokú végzést. A másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 86. § (2) bekezdésének második mondatával indokolta az illeték megfizetésére vonatkozó döntését, mely szerint „[a] költségmentesség vagy az illetékmentesség a végrehajtási eljárás során le nem rótt illetékek, valamint az állam által előlegezett költségek viselése alól a feleket nem mentesíti.”
- [2] 2. Az indítványozó a másodfokon hozott végzésnek az őt illeték viselésére kötelező rendelkezéseit azért támadta meg alkotmányjogi panasszal, mert azok álláspontja szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz, illetve a XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogát sértik. A Pp. 86. § (2) bekezdésének elemzése alapján az indítványozó állította, hogy a hivatkozott jogszabályi rendelkezésnek az Alaptörvény 28. cikkével ellentétes értelmezése eredményezte, hogy költségmentessége ellenére illeték megfizetésére kötelezte őt a végrehajtási eljárás során kezdeményezett jogorvoslati eljárásban a másodfokú bíróság. Az indítványozó előadása szerint tulajdonhoz való joga azért szenvedett sérelmet, mert a hatályos szabályozás alapján nem kellett illetékfizetési kötelezettségével számolnia, az a tény pedig, hogy a marasztalását tartalmazó döntést a másodfokú bíróság hozta meg, jogorvoslathoz való jogától fosztotta meg.
- [3] 3. Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [4] Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva először az alkotmányjogi panasz befogadása kérdésében dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai és tartalmi feltételeit.
- [5] Az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal csak egyes, így az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást befejező egyéb bírói döntések alkotmányossági vizsgálata kezdeményezhető. Az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett tehát, hogy az indítványozó által sérelmezett bírói döntés tárgya lehet-e az eljárásnak. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 217. §-a végrehajtás foganatosításával kapcsolatos jogorvoslatok körében, a végrehajtó intézkedésével szemben igénybe vehető jogorvoslatként szabályozza a végrehajtási kifogás intézményét, amelyet nemperes eljárásban a végrehajtást foganatosító bíróság bírál el. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a végrehajtási kifogás elutasítása tárgyában hozott bírói döntés nem a végrehajtási eljárás érdemében, de nem is az azt befejező, hanem a végrehajtási eljárás során hozott bírói döntés, amely ellen tehát nincs helye alkotmányjogi panasznak {lásd erről korábban: 3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [9]}. Az indítványozó a végrehajtási kifogás tárgyában hozott másodfokú döntésnek csak egyes rendelkezéseit támadta, a döntés egészére vonatkozó álláspont azonban kihat a sérelmezett rendelkezésekre is.
- [6] 4. A fenti hiányosság miatt az Alkotmánybíróság a befogadhatóság további feltételeinek vizsgálatát mellőzte, és az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévay Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/952/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3253/2014. (X. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Pk.I.20.587/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján előterjesztett alkotmányjogi panaszja 2014. október 3-án érkezett az Alkotmánybíróságra. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26–27. §-a megjelölésével, és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdésére utalással előterjesztett alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Debreceni Ítéltábla Pk.I.20.587/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.

- [2] 2. Az Alkotmánybíróság döntését a rendelkezésre álló iratokból megállapított, alábbi tényállás alapján hozta meg. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 179/2014. (IX. 12.) számú határozatával elutasította az indítványozó, mint jelölő szervezet képviselő jelöltjének jelöltként történő nyilvántartásba vételét. A HVB határozat indokolása rámutatott arra, hogy a Ve. 125–127. §-a, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 4/2014. (VII. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 7. § (1) bekezdés *f*) és *g*) pontjai alapján a választási iroda ellenőrizte a benyújtott ajánlóíveket, melynek során megállapította, hogy az indítványozó a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 9. § (1) bekezdésében meghatározott számú ajánlásnál kevesebb számú elfogadható aláírást gyűjtött, ezért a nyilvántartásba vétel elutasításra került. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 45/2014. (IX. 15.) számú határozatával helybenhagyta a HVB határozatát. Határozatában a TVB hivatkozott arra, hogy a vonatkozó jogszabályok áttekintése és értelmezése, az ügyhöz kapcsolódó 25 darab leadott ajánlói és E2-es nyomtatvány, továbbá a rendelkezésre álló egyéb iratok és azok adatainak alapján megállapította, hogy az indítványozó a szükséges 72 aláírás helyett csak 46 elfogadható aláírást gyűjtött. A Nemzeti Választási Rendszerben rögzített ajánlások száma 96, melyből 46 elfogadható, az érvénytelenség oka adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy.
- [3] 2.1. A HVB határozatát helybenhagyó, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság 45/2014. (IX. 15.) számú határozatával szemben az indítványozó bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. Felülvizsgálati kérelmében a határozatok megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését és a határozatot hozó szervek új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, amely lehetővé teszi, hogy képviselő jelöltként indulhasson a 2014. október 12. napjára kitűzött helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán. A Debreceni Ítéltábla Pk.I.20.587/2014/2. számú végzése megállapította, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelme nem alapos, ezért TVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdésének *a*) pontja alapján helybenhagyta. Az ítéltábla indokolásában hangsúlyozta, hogy a Ve. rendelkezéseinek értelmében eljárási jogszabálysértésre hivatkozás esetén is érdemi felülbírálat a bírósági felülvizsgálat, érdemben vizsgálandó a támadott határozatba foglalt döntés jogszerűsége, megalapozottsága, továbbá a bíróság a megelőző eljárást is vizsgálja, melynek érdekében a választási iroda az ügy összes iratával együtt küldi meg a felülvizsgálati kérelmet az eljáró bíróságnak. Rámutatott az ítéltábla, hogy az ajánlásokat a választási iroda ellenőrzi, melynek eredményéről tájékoztatja a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságot. Az ítéltábla a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy az ajánlások ellenőrzése a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt, a választási bizottságok határozatai a választási irodához leadott ajánlások tételes ellenőrzése utáni eredményközlésén alapulnak, és a határozatok elégséges indokot tartalmaznak az érvénytelen és az érvényes ajánlások számának, valamint az érvénytelenség okainak megjelölésével. A fentiekén túlmenően azonban az ítéltábla nem csak azt jelölte meg – ellentétben az eljáró választási bizottságokkal –, hogy az 50 érvénytelen ajánlás oka adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy, hanem a rendelkezésre álló iratok alapján részletezte is ezen adatokat: 14 esetben az ajánlást adó választópolgár személyi azonosítóját, magyarországi lakcímét vagy anyja nevét nem megfelelően tartalmazta az ajánlás, 24 esetben többszörös ajánlás történt, míg a többi esetben a választópolgár egy másik választókerületben rendelkezett választójoggal. Ezért összesen 50 ajánlás nem felelt meg, a Ve. 122. § (1)–(2) és (4) bekezdésében foglalt kógens törvényi rendelkezéseknek.
- [4] 2.2. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján, az Abtv. 26–27. §-a, és a Ve. 233 § (1) bekezdésére utalással alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéltábla Pk.I.20.587/2014/2. számú végzésével szemben, és indítványozta az alaptörvény-ellenesség megállapításán túlmenően a bírói döntés Abtv. 43. § (1) bekezdése szerinti megsemmisítését. Indítványában az ítéltábla végzésének az Alaptörvénybe ütközését állítja, továbbá azt a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvénnyel is ellentétesnek véli. Véleménye szerint a választópolgár választási akaratának kinyilvánítási joga sérült azáltal, hogy formai, alaki hibák miatt nem fogadták el érvényesnek az ajánlást. Álláspontja szerint elírás miatt helytelenül megadott adatok esetében is érvényes az ajánlás, ha az ajánló választópolgár személyazonossága a többi adata alapján egyértelműen beazonosítható, mely értelmezés megegyezik a „Legfelsőbb Bíróság”

döntésével is. Az indítvány szerint a támadott bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy más egyéb ok, a támadott határozatok csak az el nem fogadott ajánlások számát rögzítik, részletesen nem tartalmazzák, hogy abból mennyit és milyen indokolással nem vettek figyelembe.

- [5] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közzétételétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz befogadásáról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [6] A Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz eljárás során az Abtv. 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.
- [7] Jelen alkotmányjogi panasz az TVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet elbíráló végzést támadja. A Ve. kifejezetten meghatározza azokat az Abtv.-beli rendelkezéseket, melyek ebben a speciális jogorvoslati eljárásban nem alkalmazhatók, ezen túlmenően azonban az alkotmányjogi panasz indítványra, a befogadásról szóló döntésre és az ezt követő érdemi elbírálásra is az Abtv. – más jogszabály által nem kizárt – általános rendelkezései az irányadóak.
- [8] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján megvizsgálta az alkotmányjogi panaszt, és ennek során megállapította, hogy az a befogadhatóság formai feltételeinek az alábbiak miatt nem felel meg.
- [9] Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [10] Az indítványozó nem jelölte meg az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit és nem fejtette ki, hogy az ítéletvétség az Alaptörvényben biztosított jogait mennyiben és miért sérti (Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*), *d*) és *e*) pontja), tehát indítványa nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései szerinti határozott kérelmet. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó azon érvelése mely szerint „a bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy egyéb ok”, nem helytálló: az ítéletvétségében számszerűen megjelölte, és a fentiekben már kifejtettek szerint részletezte az érvénytelen ajánlásokat. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés *d*) pontja értelmében az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha a beadvány nem minősül indítványnak.
- [11] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 3034/2014. (III. 3.) AB végzésében is rámutatott: az Alkotmánybíróságnak a Ve. 233. § (3) bekezdése alapján jelen ügyben hiánypótlási eljárás lefolytatására nincs lehetősége, ugyanakkor a felsorolt hiányok miatt a panasz érdemben nem bírálható el. A fentiekben ismertetett, jelen ügghöz kapcsolódó előzmények tükrében az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az ugyanazon alapügghöz tartozó három különféle részletességű indokolás közül, a legrészletesebb, azaz az ítéletvétségének indokolása az, mely az indítványozó által felhozott érveket meg tudja válaszolni.
- [12] 5. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén rövidített indokolással ellátott végzést hoz.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkóvics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1673/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3254/2014. (X. 14.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.576/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján előterjesztett alkotmányjogi panasz 2014. október 3-án érkezett az Alkotmánybíróságra. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26–27. §-a megjelölésével, és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdésére utalással előterjesztett alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.576/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság döntését a rendelkezésre álló iratokból megállapított, alábbi tényállás alapján hozta meg. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 134/2014. (IX. 8.) számú határozatával elutasította az indítványozó, mint jelölő szervezet képviselő jelöltjének jelöltként történő nyilvántartásba vételét. A HVB határozat indokolása rámutatott arra, hogy a Ve. 125–127. §-a, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 4/2014. (VII. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 7. § (1) bekezdés *f* és *g* pontjai alapján a választási iroda ellenőrizte a benyújtott ajánlóíveket, melynek során megállapította, hogy az indítványozó a szükséges 59 aláírás helyett csak 50 elfogadható aláírást gyűjtött, ezért a nyilvántartásba vétel elutasításra került. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 40/2014. (IX. 12.) számú határozatával helybenhagyta a HVB határozatát. Határozatában a TVB hivatkozott arra, hogy a vonatkozó jogszabályok áttekintése és értelmezése, az ügyhöz kapcsolódó 25 darab leadott ajánlóív és E2-es nyomtatvány, továbbá a rendelkezésére álló egyéb iratok és azok adatainak alapján megállapította, hogy a Nemzeti Választási Rendszerben rögzített ajánlások száma 65, melyből 50 elfogadható, és 15 érvénytelen, mely utóbbinak az oka adateltérés, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy.
- [3] 2.1. A HVB határozatát helybenhagyó, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság 40/2014. (IX. 12.) számú határozatával szemben az indítványozó bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. Felülvizsgálati kérelmében a határozatok megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését és a határozatot hozó szervek új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, amely lehetővé teszi, hogy képviselő jelöltként indulhasson a 2014. október 12. napjára kitűzött helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán. A Debre-

ceni Ítéltábla Pk.II.20.576/2014/2. számú végzése megállapította, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelme nem alapos, ezért TVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdésének a) pontja alapján helybenhagyta. Az ítéltábla indokolásában hangsúlyozta, hogy a Ve. rendelkezéseinek értelmében eljárási jogszabálysértésre hivatkozás esetén is érdemi felülbírálat a bírósági felülvizsgálat, érdemben vizsgálendő a támadott határozatba foglalt döntés jogszerűsége, megalapozottsága, továbbá a bíróság a megelőző eljárást is vizsgálja, melynek érdekében a választási iroda az ügy összes iratával együtt küldi meg a felülvizsgálati kérelmet az eljáró bíróságnak. Rámutatott az ítéltábla, hogy az ajánlásokat a választási iroda ellenőrzi, melynek eredményéről tájékoztatja a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságot. Az ítéltábla a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy az ajánlások ellenőrzése a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt, a választási bizottságok határozatai a választási irodához leadott ajánlások tételes ellenőrzése utáni eredményközlésén alapulnak, és a határozatok elégséges indokot tartalmaznak az érvénytelen és az érvényes ajánlások számának, valamint az érvénytelenség okainak megjelölésével. A fentiekben túlmenően azonban az ítéltábla nem csak azt jelölte meg – ellentétben az eljárást választási bizottságokkal –, hogy a 15 érvénytelen ajánlás oka adateltérés, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy, hanem a rendelkezésére álló iratok alapján részletezte is ezen adatokat: 2 esetben az ajánlást adó választópolgár személyi azonosítója és magyarországi lakcíme hibás volt, míg 13 választópolgár egy másik választókerületben rendelkezett választójoggal. Ezért összesen 15 ajánlás nem felelt meg, a Ve. 122. § (1) és (2) bekezdésében foglalt kógens törvényi rendelkezéseknek.

- [4] 2.2. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján, az Abtv. 26-27. §-a, és a Ve. 233 § (1) bekezdésére utalással alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.576/2014/2. számú végzésével szemben, és indítványozta az alaptörvény-ellenesség megállapításán túlmenően a bírói döntés Abtv. 43. § (1) bekezdése szerinti megsemmisítését. Indítványában az ítéltábla végzésének az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdéseibe ütközését állítja, továbbá azt a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvénnyel is ellentétesnek véli. Véleménye szerint a választópolgár választási akaratának kinyilvánítási joga sérült azáltal, hogy formai, alaki hibák miatt nem fogadták el érvényesnek az ajánlást. Álláspontja szerint elírás miatt helytelenül megadott adatok esetében is érvényes az ajánlás, ha az ajánló választópolgár személyazonosságát a többi adata alapján egyértelműen beazonosítható, mely értelmezés megegyezik a „Legfelsőbb Bíróság” döntésével is. Az indítvány szerint a támadott bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy más egyéb ok, a támadott határozatok csak az el nem fogadott ajánlások számát rögzítik, részletesen nem tartalmazzák, hogy abból mennyit és milyen indokolással nem vettek figyelembe.
- [5] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz befogadásáról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [6] A Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz eljárás során az Abtv. 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.
- [7] Jelen alkotmányjogi panasz az TVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet elbíráló végzést támadja. A Ve. kifejezetten meghatározza azokat az Abtv.-beli rendelkezéseket, melyek ebben a speciális jogorvoslati eljárásban nem alkalmazhatók, ezen túlmenően azonban az alkotmányjogi panasz indítványra, a befogadásról szóló döntésre és az ezt követő érdemi elbírálásra is az Abtv. – más jogszabály által nem kizárt – általános rendelkezései az irányadóak.
- [8] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján megvizsgálta az alkotmányjogi panaszt, és ennek során megállapította, hogy az a befogadhatóság formai feltételeinek az alábbiak miatt nem felel meg.
- [9] Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, alkotmányjogi panasz

esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.

- [10] Az indítványozó megjelölte ugyan az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdését, azonban nem fejtette ki, hogy az ítéletvégzés az Alaptörvényben biztosított jogait mennyiben és miért sérti (Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjai), tehát indítványa nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései szerinti határozott kérelmet. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó azon érvelése mely szerint „a bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy egyéb ok”, nem helytálló: az ítéletvégzésében számszerűen megjelölte, és a fentiekben már kifejtettek szerint részletezte az érvénytelen ajánlásokat. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés *d*) pontja értelmében az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha a beadvány nem minősül indítványnak.
- [11] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 3034/2014. (III. 3.) AB végzésében is rámutatott: az Alkotmánybíróságnak a Ve. 233. § (3) bekezdése alapján jelen ügyben hiánypótlási eljárás lefolytatására nincs lehetősége, ugyanakkor a felsorolt hiányok miatt a panasz érdemben nem bírálható el. A fentiekben ismertetett, jelen üggyhöz kapcsolódó előzmények tükrében az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az ugyanazon alapügyhöz tartozó három különféle részletességű indokolás közül, a legrészletesebb, azaz az ítéletvégzésének indokolása az, mely az indítványozó által felhozott érveket meg tudja válaszolni.
- [12] 5. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén rövidített indokolással ellátott végzést hoz.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1674/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3255/2014. (X. 14.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéletvégzés Pk.II.20.577/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján előterjesztett alkotmányjogi panasz 2014. október 3-án érkezett az Alkotmánybíróságra. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26–27. §-a megjelölésével, és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdésére utalással előterjesztett alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.577/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság döntését a rendelkezésre álló iratokból megállapított, alábbi tényállás alapján hozta meg. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 136/2014. (IX. 8.) számú határozatával elutasította az indítványozó, mint jelölő szervezet képviselő jelöltjének jelöltként történő nyilvántartásba vételét. A HVB határozat indokolása rámutatott arra, hogy a Ve. 125–127. §-a, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 4/2014. (VII. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 7. § (1) bekezdés *f*) és *g*) pontjai alapján a választási iroda ellenőrizte a benyújtott ajánlóíveket, melynek során megállapította, hogy az indítványozó a szükséges 63 aláírás helyett csak 53 elfogadható aláírást gyűjtött, ezért a nyilvántartásba vétel elutasításra került. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 41/2014. (IX. 12.) számú határozatával helybenhagyta a HVB határozatát. Határozatában a TVB hivatkozott arra, hogy a vonatkozó jogszabályok áttekintése és értelmezése, az ügyhöz kapcsolódó 25 darab leadott ajánlóív és E2-es nyomtatvány, továbbá a rendelkezésre álló egyéb iratok alapján megállapította, hogy a Nemzeti Választási Rendszerben rögzített ajánlások száma 63, melyből 53 elfogadható, és 10 érvénytelen, mely utóbbinak az oka adateltérés, adathiány, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy.
- [3] 2.1. A HVB határozatát helybenhagyó, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság 41/2014. (IX. 12.) számú határozatával szemben az indítványozó bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. Felülvizsgálati kérelmében a határozatok megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését és a határozatot hozó szervek új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, amely lehetővé teszi, hogy képviselő jelöltként indulhasson a 2014. október 12. napjára kitűzött helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán. A Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.577/2014/2. számú végzése megállapította, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelme alaptalan, ezért TVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdésének *a*) pontja alapján helybenhagyta. Az ítéltábla indokolásában hangsúlyozta, hogy a Ve. rendelkezéseinek értelmében eljárási jogszabálysértésre hivatkozás esetén is érdemi felülbírálat a bírósági felülvizsgálat, érdemben vizsgálendő a támadott határozatba foglalt döntés jogszerűsége, megalapozottsága, továbbá a bíróság a megelőző eljárást is vizsgálja, melynek érdekében a választási iroda az ügy összes iratával együtt küldi meg a felülvizsgálati kérelmet az eljáró bíróságnak. Rámutatott az ítéltábla, hogy az ajánlásokat a választási iroda ellenőrzi, melynek eredményéről tájékoztatja a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságot. Az ítéltábla a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy az ajánlások ellenőrzése a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt, a választási bizottságok határozatai a választási irodához leadott ajánlások tételes ellenőrzése utáni eredményközlésén alapulnak. A fentiekben túlmenően azonban az ítéltábla nem csak azt jelölte meg – ellentétben az eljáró választási bizottságokkal –, hogy a 10 érvénytelen ajánlás oka adateltérés, adathiány, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy, hanem a rendelkezésre álló iratok alapján részletezte is ezen adatokat: 4 esetben többszörös ajánlás történt, míg 6 választópolgár egy másik választókerületben rendelkezett választójoggal. Ezért összesen 10 ajánlás nem felelt meg, a Ve. 122. § (1) és (4) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezéseknek. Az ítéltábla végzésében hivatkozott továbbá arra is, hogy az indítványozónak kellett volna igazolnia a határozatok törvénysértő voltát, és azt, hogy az abba foglaltak megállapítások megalapozatlanok, azonban ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Kiemelte továbbá, hogy az ajánlóíveket az illetékes bizottság egy-egy ajánlás el nem fogadásának indokát tartalmazó jegyzettel látta el, melyeket az indítványozó is megtekinthetett volna.
- [4] 2.2. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján, az Abtv. 26–27. §-a, és a Ve. 233. § (1) bekezdésére utalással alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.577/2014/2. szá-

mű végzésével szemben, és indítványozta az alaptörvény-ellenesség megállapításán túlmenően a bírói döntés Abtv. 43. § (1) bekezdése szerinti megsemmisítését. Indítványában az ítéletábla végzésének az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdéseibe ütközését állítja, továbbá azt a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvénnyel is ellentétesnek véli. Véleménye szerint a választópolgár választási akaratának kinyilvánítási joga sérült azáltal, hogy formai, alaki hibák miatt nem fogadták el érvényesnek az ajánlást. Álláspontja szerint elírás miatt helytelenül megadott adatok esetében is érvényes az ajánlás, ha az ajánló választópolgár személyazonossága a többi adata alapján egyértelműen beazonosítható, mely értelmezés megegyezik a „Legfelsőbb Bíróság” döntésével is. Az indítvány szerint a támadott bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy más egyéb ok, a támadott határozatok csak az el nem fogadott ajánlások számát rögzítik, részletesen nem tartalmazzák, hogy abból mennyit és milyen indokolással nem vettek figyelembe.

- [5] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz befogadásáról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [6] A Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz eljárás során az Abtv. 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.
- [7] Jelen alkotmányjogi panasz az TVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet elbíráló végzést támadja. A Ve. kifejezetten meghatározza azokat az Abtv.-beli rendelkezéseket, melyek ebben a speciális jogorvoslati eljárásban nem alkalmazhatók, ezen túlmenően azonban az alkotmányjogi panasz indítványra, a befogadásról szóló döntésre és az ezt követő érdemi elbírálásra is az Abtv. – más jogszabály által nem kizárt – általános rendelkezései az irányadók.
- [8] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján megvizsgálta az alkotmányjogi panaszt, és ennek során megállapította, hogy az a befogadhatóság formai feltételeinek az alábbiak miatt nem felel meg.
- [9] Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [10] Az indítványozó megjelölte ugyan az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdését, azonban nem fejtette ki, hogy az ítéletábla végzése az Alaptörvényben biztosított jogait mennyiben és miért sérti (Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjai), tehát indítványa nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései szerinti határozott kérelmet. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó azon érvelése mely szerint „a bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy egyéb ok”, nem helytálló: az ítéletábla végzésében számszerűen megjelölte, és a fentiekben már kifejtettek szerint részletezte az érvénytelen ajánlásokat. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés *d*) pontja értelmében az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha a beadvány nem minősül indítványnak.
- [11] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 3034/2014. (III. 3.) AB végzésében is rámutatott: az Alkotmánybíróságnak a Ve. 233. § (3) bekezdése alapján jelen ügyben hiánypótlási eljárás lefolytatására nincs lehetősége, ugyanakkor a felsorolt hiányok miatt a panasz érdemben nem bírálható el. A fentiekben ismertetett, jelen üggyhöz kapcsolódó előzmények tükrében az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az ugyanazon alapügyhöz tartozó három különféle részletességű indokolás közül, a legrészletesebb, azaz az ítéletábla végzésének indokolása az, mely az indítványozó által felhozott érveket meg tudja válaszolni.
- [12] 5. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén rövidített indokolással ellátott végzést hoz.

- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1675/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3256/2014. (X. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.575/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján előterjesztett alkotmányjogi panasz 2014. október 3-án érkezett az Alkotmánybíróságra. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26–27. §-a megjelölésével, és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdésére utalással előterjesztett alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.575/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság döntését a rendelkezésre álló iratokból megállapított, alábbi tényállás alapján hozta meg. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 135/2014. (IX. 8.) számú határozatával elutasította az indítványozó, mint jelölő szervezet képviselő jelöltjének jelöltként történő nyilvántartásba vételét. A HVB határozat indokolása rámutatott arra, hogy a Ve. 125–127. §-a, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 4/2014. (VII. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 7. § (1) bekezdés f) és g) pontjai alapján a választási iroda ellenőrizte a benyújtott ajánlóíveket, melynek során megállapította, hogy az indítványozó a szükséges 73 aláírás helyett csak 36 elfogadható aláírást gyűjtött, ezért a nyilvántartásba vétel elutasításra került. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 39/2014. (IX. 12.) számú határozatával helybenhagyta a HVB határozatát. Határozatában a TVB hivatkozott arra, hogy a vonatkozó jogszabályok áttekintése és értelmezése, az ügyhöz kapcsolódó 25 darab leadott ajánlív és E2-es nyomtatvány, továbbá a rendelkezésére álló egyéb iratok alapján megállapította, hogy a Nemzeti Választási Rendszerben rögzített ajánlások száma 93,

melyből 36 elfogadható, és 57 nem elfogadható, mely utóbbinak az oka adateltérés, adathiány, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy.

- [3] 2.1. A HVB határozatát helybenhagyó, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság 39/2014. (IX. 12.) számú határozatával szemben az indítványozó bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. Felülvizsgálati kérelmében a határozatok megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését és a határozatot hozó szervek új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, amely lehetővé teszi, hogy képviselő jelöltként indulhasson a 2014. október 12. napjára kitűzött helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán. A Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.575/2014/2. számú végzése megállapította, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelme nem alapos, ezért TVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdésének a) pontja alapján helybenhagyta. Az ítéltábla indokolásában hangsúlyozta, hogy a Ve. rendelkezéseinek értelmében eljárási jogszabálysértésre hivatkozás esetén is érdemi felülbírálat a bírósági felülvizsgálat, érdemben vizsgálandó a támadott határozatba foglalt döntés jogszerűsége, megalapozottsága, továbbá a bíróság a megelőző eljárást is vizsgálja, melynek érdekében a választási iroda az ügy összes iratával együtt küldi meg a felülvizsgálati kérelmet az eljáró bíróságnak. Rámutatott az ítéltábla, hogy az ajánlásokat a választási iroda ellenőrzi, melynek eredményéről tájékoztatja a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságot. Az ítéltábla a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy az ajánlások ellenőrzése a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt, a választási bizottságok határozatai a választási irodához leadott ajánlások tételes ellenőrzése utáni eredményközlésén alapulnak, és a határozatok elégséges indokot tartalmaznak az érvénytelen és az érvényes ajánlások számának, valamint az érvénytelenség okainak megjelölésével. A fentiekben túlmenően azonban az ítéltábla nem csak azt jelölte meg – ellentétben az eljáró választási bizottságokkal –, hogy az 57 érvénytelen ajánlás oka adateltérés, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy, hanem a rendelkezésére álló iratok alapján részletezte is ezen adatokat: 13 esetben többszörös ajánlás történt, 10 esetben az ajánlást adó választópolgár megadott személyi azonosítója, magyarországi lakcíme vagy anyja neve hibás volt, míg 34 választópolgár egy másik választókerületben rendelkezett választójoggal. Ezért összesen 57 ajánlás nem felelt meg, a Ve. 122. § (1)–(2) és (4) bekezdésében foglalt kógens törvényi rendelkezéseknek.
- [4] 2.2. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján, az Abtv. 26–27. §-a, és a Ve. 233 § (1) bekezdésére utalással alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.575/2014/2. számú végzésével szemben, és indítványozta az alaptörvény-ellenesség megállapításán túlmenően a bírói döntés Abtv. 43. § (1) bekezdése szerinti megsemmisítését. Indítványában az ítéltábla végzésének az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdéseibe ütközését állítja, továbbá azt a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvénnyel is ellentétesnek véli. Véleménye szerint a választópolgár választási akaratának kinyilvánítási joga sérült azáltal, hogy formai, alaki hibák miatt nem fogadták el érvényesnek az ajánlást. Álláspontja szerint elírás miatt helytelenül megadott adatok esetében is érvényes az ajánlás, ha az ajánló választópolgár személyazonossága a többi adata alapján egyértelműen beazonosítható, mely értelmezés megegyezik a „Legfelsőbb Bíróság” döntésével is. Az indítvány szerint a támadott bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy más egyéb ok, a támadott határozatok csak az el nem fogadott ajánlások számát rögzítik, részletesen nem tartalmazzák, hogy abból mennyit és milyen indokolással nem vettek figyelembe.
- [5] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz befogadásáról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [6] A Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz eljárás során az Abtv. 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.
- [7] Jelen alkotmányjogi panasz az TVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet elbíráló végzést támadja. A Ve. kifejezetten meghatározza azokat az Abtv.-beli rendelkezéseket, melyek ebben a speciális jogorvoslati eljárásban nem alkalmazhatók, ezen túlmenően azonban az alkotmányjogi panasz indítványra, a befogadásról

szóló döntésre és az ezt követő érdemi elbírálásra is az Abtv. – más jogszabály által nem kizárt – általános rendelkezései az irányadóak.

- [8] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján megvizsgálta az alkotmányjogi panaszt, és ennek során megállapította, hogy az a befogadhatóság formai feltételeinek az alábbiak miatt nem felel meg.
- [9] Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [10] Az indítványozó megjelölte ugyan az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdését, azonban nem fejtette ki, hogy az ítéletvégzés az Alaptörvényben biztosított jogait mennyiben és miért sérti (Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjai), tehát indítványa nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései szerinti határozott kérelmet. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó azon érvelése mely szerint „a bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy egyéb ok”, nem helytálló: az ítéletvégzésében számszerűen megjelölte, és a fentiekben már kifejtettek szerint részletezte az érvénytelen ajánlásokat. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés *d*) pontja értelmében az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha a beadvány nem minősül indítványnak.
- [11] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 3034/2014. (III. 3.) AB végzésében is rámutatott: az Alkotmánybíróságnak a Ve. 233. § (3) bekezdése alapján jelen ügyben hiánypótlási eljárás lefolytatására nincs lehetősége, ugyanakkor a felsorolt hiányok miatt a panasz érdemben nem bírálható el. A fentiekben ismertetett, jelen üggyhöz kapcsolódó előzmények tükrében az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az ugyanazon alapügyhöz tartozó három különféle részletességű indokolás közül, a legrészletesebb, azaz az ítéletvégzésének indokolása az, mely az indítványozó által felhozott érveket meg tudja válaszolni.
- [12] 5. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén rövidített indokolással ellátott végzést hoz.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1676/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3257/2014. (X. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.578/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján előterjesztett alkotmányjogi panasz 2014. október 3-án érkezett az Alkotmánybíróságra. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26–27. §-a megjelölésével, és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdésére utalással előterjesztett alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.578/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság döntését a rendelkezésre álló iratokból megállapított, alábbi tényállás alapján hozta meg. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 137/2014. (IX. 8.) számú határozatával elutasította az indítványozó, mint jelölő szervezet képviselő jelöltjének jelöltként történő nyilvántartásba vételét. A HVB határozat indokolása rámutatott arra, hogy a Ve. 125–127. §-a, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 4/2014. (VII. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 7. § (1) bekezdés *f* és *g* pontjai alapján a választási iroda ellenőrizte a benyújtott ajánlóíveket, melynek során megállapította, hogy az indítványozó a szükséges 74 aláírás helyett csak 49 elfogadható aláírást gyűjtött, ezért a nyilvántartásba vétel elutasításra került. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 42/2014. (IX. 12.) számú határozatával helybenhagyta a HVB határozatát. Határozatában a TVB hivatkozott arra, hogy a vonatkozó jogszabályok áttekintése és értelmezése, az ügyhöz kapcsolódó 25 darab leadott ajánlóív és E2-es nyomtatvány, továbbá a rendelkezésre álló egyéb iratok alapján megállapította, hogy a Nemzeti Választási Rendszerben rögzített ajánlások száma 78, melyből 49 elfogadható, és 29 érvénytelen, mely utóbbinak az oka adateltérés, adathiány, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy.
- [3] 2.1. A HVB határozatát helybenhagyó, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság 42/2014. (IX. 12.) számú határozatával szemben az indítványozó bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. Felülvizsgálati kérelmében a határozatok megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését és a határozatot hozó szervek új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, amely lehetővé teszi, hogy képviselő jelöltként indulhasson a 2014. október 12. napjára kitűzött helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán. A Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.578/2014/2. számú végzése megállapította, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelme alaptalan, ezért TVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdésének *a* pontja alapján helybenhagyta. Az ítéltábla indokolásában hangsúlyozta, hogy a Ve. rendelkezéseinek értelmében eljárási jogszabálysértésre hivatkozás esetén is érdemi felülbírálat a bírósági felülvizsgálat, érdemben vizsgálendő a támadott határozatba foglalt döntés jogszerűsége, megalapozottsága, továbbá a bíróság a megelőző eljárást is vizsgálja, melynek érdekében a választási iroda az ügy összes iratával együtt küldi meg a felülvizsgálati kérelmet az eljáró bíróságnak. Rámutatott az ítéltábla, hogy az ajánlásokat a választási iroda ellenőrzi, melynek eredményéről tájékoztatja a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságot. Az ítéltábla a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy az ajánlások ellenőrzése a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt, a választási bizottságok határozatai a választási irodához leadott ajánlások tételes ellenőrzése utáni eredményközlésén alapulnak. A fentiekén túlmenően azonban az ítéltábla nem csak azt jelölte meg – ellentétben az eljáró választási bizottságokkal –, hogy a 29 érvénytelen ajánlás oka adateltérés, adathiány, illetve az, hogy a

nyilvántartásban nem szerepel az adott személy, hanem a rendelkezésére álló iratok alapján részletezte is ezen adatokat: 9 esetben többszörös ajánlás történt, 3 esetben az ajánlást adó választópolgár édesanyja nevének feltüntetése, 5 esetben a választópolgár aláírása hiányzott, míg 12 választópolgár egy másik választókerületben rendelkezett választójoggal. Ezért összesen 29 ajánlás nem felelt meg, a Ve. 122. § (1)–(2) és (4) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezéseknek. Az ítéletábra végzésében hivatkozott továbbá arra is, hogy az indítványozónak kellett volna igazolnia a határozatok törvénysértő voltát, és azt, hogy az abba foglaltak megállapítások megalapozatlanok, azonban ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Kiemelte továbbá, hogy az ajánlóíveket az illetékes bizottság egy-egy ajánlás el nem fogadásának indokát tartalmazó jegyzettel látta el, melyeket az indítványozó is megtekinthetett volna.

- [4] 2.2. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján, az Abtv. 26–27. §-a, és a Ve. 233 § (1) bekezdésére utalással alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéletábra Pk.II.20.578/2014/2. számú végzésével szemben, és indítványozta az alaptörvény-ellenesség megállapításán túlmenően a bírói döntés Abtv. 43. § (1) bekezdése szerinti megsemmisítését. Indítványában az ítéletábra végzésének az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdéseibe ütközését állítja, továbbá azt a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvénnyel is ellentétesnek véli. Véleménye szerint a választópolgár választási akaratának kinyilvánítási joga sérült azáltal, hogy formai, alaki hibák miatt nem fogadták el érvényesnek az ajánlást. Álláspontja szerint elírás miatt helytelenül megadott adatok esetében is érvényes az ajánlás, ha az ajánló választópolgár személyazonossága a többi adata alapján egyértelműen beazonosítható, mely értelmezés megegyezik a „Legfelsőbb Bíróság” döntésével is. Az indítvány szerint a támadott bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy más egyéb ok, a támadott határozatok csak az el nem fogadott ajánlások számát rögzítik, részletesen nem tartalmazzák, hogy abból mennyit és milyen indokolással nem vettek figyelembe.
- [5] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz befogadásáról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [6] A Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz eljárás során az Abtv. 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.
- [7] Jelen alkotmányjogi panasz az TVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet elbíráló végzést támadja. A Ve. kifejezetten meghatározza azokat az Abtv.-beli rendelkezéseket, melyek ebben a speciális jogorvoslati eljárásban nem alkalmazhatók, ezen túlmenően azonban az alkotmányjogi panasz indítványra, a befogadásról szóló döntésre és az ezt követő érdemi elbírálásra is az Abtv. – más jogszabály által nem kizárt – általános rendelkezései az irányadóak.
- [8] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján megvizsgálta az alkotmányjogi panaszt, és ennek során megállapította, hogy az a befogadhatóság formai feltételeinek az alábbiak miatt nem felel meg.
- [9] Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [10] Az indítványozó megjelölte ugyan az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdését, azonban nem fejtette ki, hogy az ítéletábra végzése az Alaptörvényben biztosított jogait mennyiben és miért sérti (Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjai), tehát indítványa nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései szerinti határozott kérelmet. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó azon érvelése mely szerint „a bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy egyéb ok”, nem helytálló: az ítéletábra végzésében számszerűen megjelölte, és a fentiekben már kifejtettek szerint részletezte az érvénytelen ajánlásokat. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés *d*) pontja értelmében az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha a beadvány nem minősül indítványnak.

- [11] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 3034/2014. (III. 3.) AB végzésében is rámutatott: az Alkotmánybíróságnak a Ve. 233. § (3) bekezdése alapján jelen ügyben hiánypótlási eljárás lefolytatására nincs lehetősége, ugyanakkor a felsorolt hiányok miatt a panasz érdemben nem bírálható el. A fentiekben ismertetett, jelen üggyhöz kapcsolódó előzmények tükrében az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az ugyanazon alapügyhöz tartozó három különféle részletességű indokolás közül, a legrészletesebb, azaz az ítéletábla végzésének indokolása az, mely az indítványozó által felhozott érveket meg tudja válaszolni.
- [12] 5. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén rövidített indokolással ellátott végzést hoz.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1677/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3258/2014. (X. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéletábla Pk.I.20.588/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján előterjesztett alkotmányjogi panasz 2014. október 3-án érkezett az Alkotmánybíróságra. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26–27. §-a megjelölésével, és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdésére utalással előterjesztett alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Debreceni Ítéletábla Pk.I.20.588/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság döntését a rendelkezésre álló iratokból megállapított, alábbi tényállás alapján hozta meg. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 178/2014. (IX. 12.) számú határozatával elutasította az indítványozó, mint jelölő szervezet képviselő jelöltjének jelöltként történő nyilvántartásba vételét. A HVB határozat indokolása rámutatott arra, hogy a Ve. 125–127. §-a, valamint a helyi

önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól és a választási eljárásban használandó nyomtatványokról szóló 4/2014. (VII. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 7. § (1) bekezdés *f*) és *g*) pontjai alapján a választási iroda ellenőrizte a benyújtott ajánlóíveket, melynek során megállapította, hogy az indítványozó a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 9. § (1) bekezdésében meghatározott számú ajánlásnál kevesebb számú elfogadható aláírást gyűjtött, ezért a nyilvántartásba vétel elutasításra került. Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 47/2014. (IX. 15.) számú határozatával helybenhagyta a HVB határozatát. Határozatában a TVB hivatkozott arra, hogy a vonatkozó jogszabályok áttekintése és értelmezése, az ügyhöz kapcsolódó 25 darab leadott ajánlói és E2-es nyomtatvány, továbbá a rendelkezésére álló egyéb iratok és azok adatainak alapján megállapította, hogy az indítványozó a szükséges 74 aláírás helyett csak 72 elfogadható aláírást gyűjtött. Az ajánlások érvénytelenségének oka adateltérés, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy.

- [3] 2.1. A HVB határozatát helybenhagyó, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság 47/2014. (IX. 15.) számú határozatával szemben az indítványozó bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. Felülvizsgálati kérelmében a határozatok megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését és a határozatot hozó szervek új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, amely lehetővé teszi, hogy képviselő jelöltként indulhasson a 2014. október 12. napjára kitűzött helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán. A Debreceni Ítéltábla Pk.I.20.588/2014/2. számú végzése megállapította, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelme nem alapos, ezért TVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdésének *a*) pontja alapján helybenhagyta. Az ítéltábla indokolásában hangsúlyozta, hogy a Ve. rendelkezéseinek értelmében eljárási jogszabálysértésre hivatkozás esetén is érdemi felülbírálat a bírósági felülvizsgálat, érdemben vizsgálendő a támadott határozatba foglalt döntés jogszerűsége, megalapozottsága, továbbá a bíróság a megelőző eljárást is vizsgálja, melynek érdekében a választási iroda az ügy összes iratával együtt küldi meg a felülvizsgálati kérelmet az eljáró bíróságnak. Rámutatott az ítéltábla, hogy az ajánlásokat a választási iroda ellenőrzi, melynek eredményéről tájékoztatja a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságot. Az ítéltábla a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy az ajánlások ellenőrzése a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt, a választási bizottságok határozatai a választási irodához leadott ajánlások tételes ellenőrzése utáni eredményközlésén alapulnak, és a határozatok megfelelő indokot tartalmaznak az érvénytelen és az érvényes ajánlások számának, valamint az érvénytelenség okainak megjelölésével. A fentiekén túlmenően azonban az ítéltábla nem csak azt jelölte meg – ellentétben az eljáró választási bizottságokkal –, hogy az érvénytelen ajánlások oka adateltérés, illetve az, hogy a nyilvántartásban nem szerepel az adott személy, hanem a rendelkezésére álló iratok alapján részletezte is ezen adatokat: 18 esetben az ajánlást adó választópolgár személyi azonosítóját, magyarországi lakcímét vagy anyja nevét nem megfelelően tartalmazta, 6 esetben az ajánlást adó kiskorú volt, míg 5 választópolgár egy másik választókerületben rendelkezett választójoggal. Ezért összesen 29 ajánlás nem felelt meg, a Ve. 122. § (1) és (2) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezéseknek.
- [4] 2.2. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján, az Abtv. 26–27. §-a, és a Ve. 233. § (1) bekezdésére utalással alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéltábla Pk.I.20.588/2014/2. számú végzésével szemben, és indítványozta az alaptörvény-ellenesség megállapításán túlmenően a bírói döntés Abtv. 43. § (1) bekezdése szerinti megsemmisítését. Indítványában az ítéltábla végzésének az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdéseibe ütközését állítja, továbbá azt a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvénnyel is ellentétesnek véli. Véleménye szerint a választópolgár választási akaratának kinyilvánítási joga sérült azáltal, hogy formai, alaki hibák miatt nem fogadták el érvényesnek az ajánlást. Álláspontja szerint elírás miatt helytelenül megadott adatok esetében is érvényes az ajánlás, ha az ajánló választópolgár személyazonossága a többi adata alapján egyértelműen beazonosítható, mely értelmezés megegyezik a „Legfelsőbb Bíróság” döntésével is. Az indítvány szerint a támadott bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy más egyéb ok, a támadott határozatok csak az el nem fogadott ajánlások számát rögzítik, részletesen nem tartalmazzák, hogy abból mennyit és milyen indokolással nem vettek figyelembe.
- [5] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három

napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz befogadásáról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.

- [6] A Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz eljárás során az Abtv. 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.
- [7] Jelen alkotmányjogi panasz az TVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet elbíráló végzést támadja. A Ve. kifejezetten meghatározza azokat az Abtv.-beli rendelkezéseket, melyek ebben a speciális jogorvoslati eljárásban nem alkalmazhatók, ezen túlmenően azonban az alkotmányjogi panasz indítványra, a befogadásról szóló döntésre és az ezt követő érdemi elbírálásra is az Abtv. – más jogszabály által nem kizárt – általános rendelkezései az irányadók.
- [8] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján megvizsgálta az alkotmányjogi panaszt, és ennek során megállapította, hogy az a befogadhatóság formai feltételeinek az alábbiak miatt nem felel meg.
- [9] Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [10] Az indítványozó megjelölte ugyan az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdését, azonban nem fejtette ki, hogy az ítéletvégzés az Alaptörvényben biztosított jogait mennyiben és miért sérti (Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjai), tehát indítványa nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései szerinti határozott kérelmet. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozó azon érvelése mely szerint „a bírói döntés indokolásában egyáltalán nem jelölte meg, hogy mely ajánlásban van adateltérés, adathiány, többszörös ajánlás vagy egyéb ok”, nem helytálló: az ítéletvégzésében számszerűen megjelölte, és a fentiekben már kifejtettek szerint részletezte az érvénytelen ajánlásokat. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés *d*) pontja értelmében az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha a beadvány nem minősül indítványnak.
- [11] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság a 3034/2014. (III. 3.) AB végzésében is rámutatott: az Alkotmánybíróságnak a Ve. 233. § (3) bekezdése alapján jelen ügyben hiánypótlási eljárás lefolytatására nincs lehetősége, ugyanakkor a felsorolt hiányok miatt a panasz érdemben nem bírálható el. A fentiekben ismertetett, jelen üggyhöz kapcsolódó előzmények tükrében az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az ugyanazon alapügyhöz tartozó három különféle részletességű indokolás közül, a legrészletesebb, azaz az ítéletvégzésének indokolása az, mely az indítványozó által felhozott érveket meg tudja válaszolni.
- [12] 5. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén rövidített indokolással ellátott végzést hoz.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1678/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3259/2014. (X. 14.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.638/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az Összefogás Párt (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője útján előterjesztett alkotmányjogi panasz 2014. október 8-án érkezett az Alkotmánybíróságra. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26–27. §-a megjelölésével, és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdésére utalással előterjesztett alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Debreceni Ítéltábla Pk.II.20.638/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság döntését a rendelkezésre álló iratokból megállapított, alábbi tényállás alapján hozta meg. Az indítványozó 2014. szeptember 2-án kötött reklámfelületi bérleti szerződést egy gazdasági társasággal. A gazdasági társaság a szerződésben – egyebek mellett – kötelezettséget vállalt arra, hogy 9 db óriásplakát helyet biztosít az indítványozó jelölőszervezet részére, a szerződésben meghatározott hirdetési időszakban, és helyeken. Az indítványozó szerint azáltal, hogy a politikai hirdetés közzétételét – annak jogszabályba ütköző voltára hivatkozással – a gazdasági társaság megtagadta, nem csak a reklámfelületi bérleti szerződést szegte meg, hanem a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjait is megsértette, ezért az indítványozó a Ve. 208. §-a szerinti kifogást terjesztett elő. Kifogásában ezen jogsértések megállapításán túlmenően kérte, hogy a jogsértőt a további jogsértéstől tiltsa el a választási bizottság és szabja ki a Ve. 152. § (3) bekezdése alapján a bíróság legmagasabb összegét.
- [3] Nyíregyháza Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 211/2014. (IX. 19.) számú határozatával a Ve. 215. § d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította az indítványozó kifogását. A HVB határozatának indokolásában rámutatott arra, hogy a Ve. 208. §-a alapján kifogást a választásra irányadó jogszabály megsértésére hivatkozással lehet benyújtani, ugyanakkor a kifogásban megjelölt polgári jogviszonyban keletkezett jogvita elbírálása nem a választási bizottság hatáskörébe tartozik. A Ve. szerinti alapelvek állítólagos megsértését a kifogást tevő és egy gazdasági társaság között létrejött polgári jogi szerződésben foglaltak teljesítésével kapcsolatos problémák okozzák.
- [4] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 54/2014. (IX. 25.) számú határozatával helybenhagyta a HVB határozatát. Határozatában a TVB arra hivatkozott, hogy a vonatkozó jogszabályok áttekintése és értelmezése, valamint a rendelkezésére álló becsatolt iratok alapján megállapította, hogy az adott jogvita elbírálására nem rendelkezik hatáskörrel. Indokolásában utalt arra, hogy a HVB fellebbezéssel érintett határozata jogilag helytálló következtetéseket tartalmaz, továbbá a Ve. 233. § (3) bekezdés a) pontja alapján fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással lehet benyújtani, azonban a jogvita nem a választási bizottság hatáskörébe tartozik. Rávilágított a TVB indokolásában arra is, hogy a kérdéses reklámfelületi bérleti szerződésben a szerződő felek abban állapodtak meg, hogy a szerződésben nem érintett kérdések tekintetében a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit tekintik irányadónak, és – hatáskörtől függően – a Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetve a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességét kötötték ki.
- [5] 2.1. A HVB határozatát helybenhagyó, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Választási Bizottság 54/2014. (IX. 25.) számú határozatával szemben az indítványozó bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. Felülvizsgálati kérelmében a választási bizottság határozatának megváltoztatását, a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiban

foglalt alapelvek megsértésének megállapítását, az érintett gazdasági társaság jogsértő tevékenységtől való eltiltását, és az indítványozó óriásplakátjainak 3 napon belül történő kihelyezésére kötelezését kérte. A felülvizsgálati kérelmében foglaltakban előadta az indítványozó, hogy a Ve. 231. § (5) bekezdés *b)* pontja alapján a mérlegelési jogkörben hozott határozat nem jogszerű, illetve megalapozatlan, a Ve. választási alapelvei megsértésre kerültek. A Debreceni Ítélőtábla Pk.II.20.638/2014/2. számú végzése megállapította, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelme nem alapos, ezért TVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdésének *a)* pontja alapján helybenhagyta.

- [6] Az ítélet tábla indokolásában mindenekelőtt rámutatott arra, hogy – ellentétben a felülvizsgálati kérelemben állítottakkal – a támadott határozat nem mérlegelési jogkörben hozott határozat, mert nem érdemi döntést tartalmaz: a választási bizottságok kétfokú eljárásban egyaránt érdemi vizsgálat nélkül utasították el az indítványozó kifogását, arra való hivatkozással, hogy egyik választási bizottság hatáskörébe sem tartozik az érintett jogvita. Ebből adódóan az ítélet táblának is elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy volt-e helye a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasításának. Ezt követően arra a megállapításra jutott az ítélet tábla, hogy önmagában nem kizárt, hogy egy gazdálkodó szervezet tevékenysége választási időszakban a Ve. szerinti jogviszonyokat is érintse, azonban minden esetben az adott tényállást megvizsgálva lehet ebben a kérdéskörben dönteni. Ezt követően a Debreceni Ítélőtábla megállapította, hogy a kérdéses reklámfelületi bérleti szerződésben még csak utalás sem történt arra, hogy a szerződés tárgya a Ve. szerint szabályozott választási kampányidőszak alatt, plakát mint kampányeszköz felhasználását célozza. A TVB indokolásához hasonlóan az ítélet tábla is utalt indokolásában arra, hogy a szerződésben nem érintett kérdések tekintetében a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit tekintették irányadónak a felek, és – hatáskörtől függően – a Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetve a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességét kötötték ki. Utalt az ítélet tábla arra is, hogy az indítványozó jogosultsága a másik szerződéses fél szolgáltatásának követelésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:58. §-a szerint a szerződésen alapul, a teljesítés megtagadásának jogkövetkezményeit pedig a 6:183. §-a szabályozza, mely jogok érvényesítése bírói útra tartozik.
- [7] Elvi éllel mutatott rá a Debreceni Ítélőtábla: a szerződés teljesítése a választási eljárás alapelveinek sérelmére hivatkozással választási kifogás útján, illetve bírósági felülvizsgálati kérelem alapján közigazgatási nemperes eljárásban nem kényszeríthető ki. Megjegyezte azonban az ítélet tábla, hogy az indítványozó nincs elzárva attól, hogy a Ve. szerinti szabályok alapján engedély és bejelentés nélkül választási plakátot készítsen, és azt elhelyezze.
- [8] 2.2. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján, az Abtv. 26–27. §-a, és a Ve. 233. § (1) bekezdésére utalással alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítélőtábla Pk.II.20.638/2014/2. számú végzésével szemben, és indítványozta az alaptörvény-ellenesség megállapításán túlmenően a bírói döntés Abtv. 43. § (1) bekezdése szerinti megsemmisítését. Indítványában az ítélet tábla végzésének az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseibe (törvény előtti egyenlőség és diszkrimináció tilalma), és a XXIII. cikk (1) bekezdésébe (választójog) ütközését állítja, továbbá azt a Ve. 2. § (1) bekezdés *c)* (esélyegyenlőség) és *e)* (jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás) pontjaiban foglalt alapelvekkel is ellentétesnek véli. Az indítvány szerint a gazdasági társaság előre tudhatta, hogy milyen politikai témájú plakát kerül általuk legyártásra és kihelyezésre. Alkotmányjogi panaszában előadja, hogy a reklámfelületi bérleti szerződésben foglalt kötelezettségeit teljesítette, az abban foglaltakat nem szegte meg. Meglátása szerint a gazdálkodó szervezet tevékenysége a Ve. szerinti jogviszonyokat is érinti. Az indítványozó arra hivatkozik, hogy a gazdasági társaság szándékosan okoz hátrányt, alkalmaz hátrányos megkülönböztetést vele szemben, magatartása egyetlen mozgatórugója, hogy eliminálja az indítványozó politikai megjelenését. A többi polgármester jelölthöz képest kevesebb megjelenési felület miatt az esélyegyenlőség, mint választási alapelv megsértésre került, továbbá a választópolgárok jogai is csökkentek ezáltal, mivel nem tudnak megalapozott és teljes körű döntést hozni az indítványozó és programjának ismerete nélkül az önkormányzati választásokon.
- [9] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közzétételétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz befogadásáról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.

- [10] A Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz eljárás során az Abtv. 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.
- [11] Jelen alkotmányjogi panasz az TVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet elbíráló végzést támadja. A Ve. kifejezetten meghatározza azokat az Abtv.-beli rendelkezéseket, melyek ebben a speciális jogorvoslati eljárásban nem alkalmazhatók, ezen túlmenően azonban az alkotmányjogi panasz indítványra, a befogadásról szóló döntésre és az ezt követő érdemi elbírálásra is az Abtv. – más jogszabály által nem kizárt – általános rendelkezései az irányadóak.
- [12] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján megvizsgálta az alkotmányjogi panaszt, és ennek során megállapította, hogy az a befogadhatóság formai és tartalmi feltételeinek az alábbiak miatt nem felel meg.
- [13] Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, és indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [14] Az indítványozó megjelölte ugyan az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseit (törvény előtti egyenlőség és diszkrimináció tilalma), és a XXIII. cikk (1) bekezdését (választójog), azonban nem fejtette ki, hogy az ítéletábla végzése az Alaptörvényben biztosított jogait mennyiben és miért sérti (Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjai), tehát indítványa nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdései szerinti határozott kérelmet. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés *d*) pontja értelmében az indítvány nem kerül érdemi elbírálásra, ha a beadvány nem minősül indítványnak.
- [15] Rámutat ezen túlmenően az Alkotmánybíróság arra, hogy a választási bizottságok hatáskörük hiányát állapították meg, melyet a Debreceni Ítéletábla támadott végzése nem talált törvénysértőnek. Az ítéletábla végzése elsődlegesen nem a határozatok alapjául szolgáló tényállást vizsgálta, hanem azok törvényességét. A HVB, a TVB és a Debreceni Ítéletábla álláspontját az Alkotmánybíróság osztja. Az alkotmányjogi panaszban megjelölt, sérelmezettnek állított alaptörvényi rendelkezések ahhoz a magatartáshoz kapcsolódnak, amelyet az indítványozó szerint a vele szerződéses jogviszonyban állógazdasági társaság tanúsított. A szerződő felek jogvitájának eldöntése a polgári bíróság hatáskörébe tartozik. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint mindezek alapján a HVB és a TVB hatáskörhiányt megállapító határozata, illetve az e döntéseket jóváhagyó ítéletáblai végzés nem vet fel olyan, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség gyanúját (Abtv. 29. §), mely a panasz befogadását indokolná.
- [16] 5. Az alkotmányjogi panasz elbírálása során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján a befogadás visszautasítása esetén rövidített indokolással ellátott végzést hoz.
- [17] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2014. október 10.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1694/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG NORMATÍV HATÁROZATAI, VALAMINT AZ EGYÉB SZERVEZETI, MŰKÖDÉSI ÉS SZEMÉLYI ÜGYEKBE HOZOTT HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1003/2014. (X. 9.) TÜ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság öttagú tanácsainak összetételéről

1. Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló CLI. törvény 49. § (1) és (7) bekezdésében meghatározott jogkörében eljárva – az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 5. § (2)–(4) bekezdésében foglaltakra is tekintettel – az Alkotmánybíróság öttagú tanácsainak összetételéről a következő határozatot hozta:

Az 1. öttagú tanács tagjai:

Dr. Kiss László, tanácsvezető alkotmánybíró,
Dr. Balsai István, alkotmánybíró,
Dr. Juhász Imre, alkotmánybíró,
Dr. Paczolay Péter, alkotmánybíró,
Dr. Sulyok Tamás, alkotmánybíró.

A 2. öttagú tanács tagjai:

Dr. Stumpf István, tanácsvezető alkotmánybíró,
Dr. Balogh Elemér, alkotmánybíró,
Dr. Pokol Béla, alkotmánybíró,
Dr. Szívós Mária, alkotmánybíró,
Dr. Varga Zs. András, alkotmánybíró.

A 3. öttagú tanács tagjai:

Dr. Lévy Miklós, tanácsvezető alkotmánybíró,
Dr. Dienes-Oehm Egon, alkotmánybíró,
Dr. Lenkovics Barnabás, alkotmánybíró,
Dr. Salamon László, alkotmánybíró,
Dr. Szalay Péter alkotmánybíró.

2. E határozat az aláírása napján lép hatályba.

3. E határozat hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság öttagú tanácsainak összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1002/2013. (V. 9.) AB Tü. határozat.

4. E határozat nem érinti az Alkotmánybíróság öttagú tanácsai tanácsvezetőinek személyéről szóló 1002/2014. (VI. 17.) AB Tü. határozat hatályát.

5. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 26. § (2) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Budapest, 2014. október 7.

*Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke*

*Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/1687/2014.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2014. évi 138. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 2001/2014. (X. 14.) TÜ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság állandó bizottságainak összetételéről és a bizottság elnökeinek személyéről

1. Az Alkotmánybíróság teljes ülése – az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 23. § (6) és (8) bekezdésében foglaltak alapján – az Alkotmánybíróság állandó bizottságainak összetételét az alábbiak szerint határozta meg:

a) **Ügyrendi Bizottság:**

Elnöke: Dr. Stumpf István alkotmánybíró

Tagjai: Dr. Balogh Elemér alkotmánybíró, Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró, Dr. Juhász Imre alkotmánybíró, Dr. Szívós Mária, alkotmánybíró.

b) **Gazdasági és Személyügyi Bizottság**

Elnöke: Dr. Kiss László alkotmánybíró

Tagjai: Dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybíró, Dr. Szalay Péter alkotmánybíró, Dr. Balsai István alkotmánybíró, Dr. Salamon László alkotmánybíró.

c) **Tudományos és Nemzetközi Bizottság**

Elnöke: Dr. Lévay Miklós alkotmánybíró

Tagjai: Dr. Pokol Béla alkotmánybíró, Dr. Sulyok Tamás alkotmánybíró, Dr. Varga Zs. András alkotmánybíró.

2. E határozat az aláírása napján lép hatályba.

3. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát az Alkotmánybíróság hivatalos lapjában közzéteszi.

Budapest, 2014. október 7.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/1688/2014.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető
HU ISSN 2062–9273